

Seimas svarsto bankų problemų sprendimo planą

Vilnius, gruodžio 29 d. (AGEP) - Lietuvos Seimas penktadienį pradėjo svarstyti bankininkystės problemų sprendimo projektus, kurie, pasak jų autorių, išgelbės visus indėlius krizės apimtuose bankuose.

Nutarimo „Dėl neatidėliotinų priemonių bankininkystės problemoms spręsti“ ir įstatymo projekto dėl Litimpeks ir Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko paruošė specialią jungtinę Seimo daugumos ir opozicijos darbo grupę, į kurią taip pat buvo pakviesti premjeras bei Lietuvos Banko valdybos pirmininkas.

Nepaisant bendrų pastangų ruošiant dokumentus, juos svarstant, parlamentarai švairstėsi sunkiais kaltinimais. Opozicijos vadovas Vytautas Landsbergis apkaltino vyriausybę dvejų didžiausių šalies komercinių bankų žlugdymu, o jos paskatas susiejo su simpatijomis Rytams. „Pranašauju daug platesnius ketinimus neiešti, kad komerciniai bankai taptų nepriklausomi nuo Rytų kapitalo“, pareiškė V. Landsbergis.

Premjeras Adolfas Šleževičius savo ruožtu apkaltino opozicijos vadovą „tradicinio apgadinėjimo“ ir kategoriškai atsisakė nuo, pasak jo, „absurdiškos minties“, kad bankai sąmoningai naikinami. Jis taip pat užtikrino, kad svarstomi dokumentai

„visiškai garantuoja“ indėlininkų ir įmonių sąskaitų saugumą Lietuvos Akciniame Inovaciniame Banke (LAIB) ir Litimpeks banke. Jis taip pat atsiprašė bankų indėlininkų ir klientų, kad jie negalės pasinaudoti savo pinigais, iki bus įgyvendinti šie planai.

Svarstomame įstatymo projekte dėl LAIB ir Litimpeks bankų nurodoma vyriausybei ir Lietuvos Bankui imtis būtinų veiksmų, kad minėtų komercinių bankų veikla būtų atstatyta. Valstybė, pasak įstatymo nenukentės. Jei, atkūrus šiuos bankus, jų indėlininkai patirs nuostolių, juos kompensuos valstybė.

Parengti bankų atstatymo programą vyriausybė ir Lietuvos Bankas pareigojami iki sausio 20 dienos.

Kitas svarstomas dokumentas - nutarimo „Dėl neatidėliotinų priemonių bankininkystės problemoms spręsti“ projektas - įpareigoja vyriausybę, pasitarus su tarptautinėmis finansinėmis institucijomis, parengti konkretų veiksmų planus dėl krizės apimtų Lietuvos komercinių bankų tolimesnės veiklos ir gyventojų indėlių bei įmonių lėšų grąžinimo. Dokumente minimi bankai yra Lietuvos Akcinis Inovacinis Bankas, Litimpeks bankas, Aurobankas ir Vakarų Bankas.

Dėl bankų krizės Ozolas kaltina TVF atstovą

Vilnius, gruodžio 29 d. (AGEP) - Seimo narys Centro Sąjungos pirmininkas Romualdas Ozolas teigia, kad Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko ir Litimpeks banko veiklos sustabdymas buvo nusikalstamas. „Jau dabar aiškūs trys nusikaltimai padarė žmonės - Tarptautinio Valiutos Fondo (TVF) atstovas Lietuvoje Domenico Famizza, premjeras Adolfas Šleževičius ir Lietuvos Banko vadovas Kazys Ratkevičius“, sakė R. Ozolas penktadienį spaudos konferencijoje.

Pasak jo, susidariusią padėtį, kai valstybė tapo nemoki, slėpdama „valstybės bankrotą“, vyriausybė kartu su TVF „nutarė tai pavaizduoti kaip dvejų bankų, ar visos bankų sistemos bankrotą“. Romualdas Ozolas mano, kad susidariusioje padėtyje šalies prezidentas Algirdas

Brazauskas turi imtis ryžtingų veiksmų. Centro sąjungos pirmininko nuomone, prezidentas turėtų sustabdyti vyriausybės veiklą ir „nesusikompromituoti žmogui“ pavesti suformuoti naują vyriausybę. Prezidentas taip pat turėtų nušalinti Lietuvos Banko vadovybę.

Ozolas taip pat siūlė atstatyti Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko ir Litimpeks banko veiklą ir šių bankų problemą spręsti tik „kaip jų vadovų problemą“. Centro Sąjungos vadovo nuomone, šių bankų likimas taip pat turi būti išspręstas per pirmąsias dešimt sausio dienų. Jis pareiškė, kad jei bus neįmanoma susitarti su šalies vadovybe, „mintis apie visuotinį streiką su politiniais reikalavimais yra teisinga ir teisėta“.

Socialdemokratai siūlo griežčiau kontroliuoti privačią nuosavybę

Vilnius, gruodžio 28 d. (AGEP) - Socialdemokratų partijos nuomone, bankų krizė Lietuvoje kilo dėl menkos privačios veiklos kontrolės. „Privačią nuosavybę kontroliuoti reikia, kad ir kokia šventa ji būtų“, sakė penktadienį spaudos konferencijoje socialdemokratų frakcijos narys Rimantas Dągys.

Jis teigė, kad prie Lietuvos finansų sistemos pažeidžiamumo prisidėjo ir tarptautinės finansinės organizacijos - Tarptautinis Valiutos Fondas ir pasaulio Bankas. Jų veikla, anot Dągio, daugelyje pasaulio valstybių atvedė prie tokios pat situacijos.

Kitas socialdemokratų frakcijos narys Vytenis Andriukaitis pasiūlė nedelsiant paruošti Lietuvos Banke laikinųjų administratorių grupę bei revizorių grupę, kurios kontroliuotų komercinių bankų suteikiamas didžiulias paskolas.

Per artimiausią mėnesį, socialdemokratų nuomone, turėtų būti pataisytas komercinių bankų įstatymas, kuriame būtų numatoma daugiau viešumo jų veikloje ir sustiprinta atsakomybė už blogą finansinę veiklą.

Tuo pat metu, sakė V. Andriukaitis, reikia pataisyti gyventojų indėlių draudimo įstatymą, numatant apdrausti ir valiuta laikomus indėlius, taip

Gruodžio 11 d. bendrame Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko (LAIB) ir Litimpeks banko akcininkų susirinkime pritarė šių dvejų bankų sujungimui, kurio būtų sukurtas didžiausias privatus šalies bankas. Naujojo banko tarybos pirmininku buvo išrinktas LAIB tarybos pirm. Eugenijus Verbavičius (kairėje), banko valdybos pirmininku išrinktas Litimpeks banko vadovas Gintautas Preidys (dešinėje), o LAIB prezidentas Artūras Balkevičius (vidury) - išrinktas naujojo banko valdybos naris. Tačiau gruodžio 20 ir 21 d. G. Preidys ir A. Balkevičius buvo suimti, Lietuvos Bankui sustabdyti jų bankų veiklą.

R. Vaitekūnas ragina revizuoti visą Lietuvos bankininkystę

Vilnius, gruodžio 28 d. (AGEP) - Vidaus reikalų ministras Romas Vaitekūnas, mano, kad krizės ištiktų komercinių bankų veiklos sustabdymas buvo vienintelė teisinga išeitis. Jis pranašauja itin sunkų teisės saugininkų darbą, narpliojant kreditų išdavimo istorijas bei „ieškant pėdų, kurios buvo metomos kelerius metus“.

Spaudos konferencijoje jis teigė neturįs jokios informacijos, kuri įrodytų, jog Lietuvos Akcinis Inovacinis Bankas (LAIB) ir Litimpeks bankas buvo sužlugdyti jų konkurentų pastangomis. Pasak ministro, šių bankų vadovams greičiausiai galima prikišti „nusikalstamą aplaidumą, susijusį su asmenine naudą“. Ministras užsiminė turįs informacijos, kad kai kurios didelės iš minėtų bankų gautos

kreditus juos gavusieji pasidalino su pareigūnais, padėjusiais tuos kreditus gauti.

Per savaitę tyrimo išaiškinta apie 150 „blogų“ LAIB ir Litimpeks banko paskolų, uždėtas areštas turtui už maždaug 2 milijonus litų, likti per 40 krūtų, informavo R. Vaitekūnas. Pasak jo, per kelis komercinių bankų gyvavimo metus nė vieno jų vadovai nė kartą nesikreipė į Vidaus reikalų ministeriją informacijos apie žmones, kuriems davė dideles paskolas.

Nuo 1992 m. iki 1995 m. lapkričio Lietuvos Bankas visiškai netikrino LAIB veiklos, ar bent jau Vidaus reikalų ministerijai nebuvo pateikti tokių revizijų dokumentai, sakė vidaus reikalų ministras. Jis teigė, kad ir lapkričio pabaigoje LAIB atliktos revizijos dokumentus Vidaus

R. Vaitekūnas paneigia Vidaus reikalų ministerijos ryšius su mafija

Vilnius, gruodžio 29 d. (AGEP) - Vidaus reikalų ministras Romas Vaitekūnas „iš pirmo lauzta“ pavadino „Lietuvos ryto“ informaciją apie vidaus reikalų sistemos korupcinius ryšius su organizuotu nusikalstamumu. Spaudos konferencijoje gruodžio 28 d. vakare jis teigė, kad rašinių ciklas „Mafija imasi spresti teisėsaugos pareigūnų likimus“ turi skambų pavadinimą, bet turinys jo neatitinka.

Romas Vaitekūnas tęstinį dienraščio straipsnį susiejo su Vidaus reikalų ministerijos (VRM) tiriamais bankininkų nusikaltimais. „Paskutiniu metu puolimas prieš Vidaus reikalų ministeriją buvo aprimęs. Žiūrėk, tirdami kreditų išdavimo istorijas, vėl išeisime į spaudą“, šypodamas kalbėjo ministras.

pat numatyti įmonių indėlių draudimą.

Socialdemokratai siūlo atstatyti visas Lietuvos Banko funkcijas, kurias riboja Valiutos valdyba. Pačią Valiutos valdybą, socialdemokratų nuomone, reikėtų pakeisti fiksuoto lito kurso programa.

Gruodžio 27 d. laikraštis pradėjo skelbti rašinį, kuriame užsimenama, kad mafija galėjo užvesti aukšto ministerijos pareigūno nušalinimą. Dienraštis cituoja neįvardinto VRM pareigūno nuomonę, kad Organizato nusikalstamumo tyrimo tarnybos kriminalinių procesų analizės vyresniojo komisaro Juozo Rimkevičiaus ir jo pavaduotojo Valerijaus Šulco nušalinimui galėjo turėti įtakos galinga Kauno nusikaltėlių „seima“.

Vyriausybė kaltinama susitarimų su darbdaviais ir darbininkais nesilaikymu

Vilnius, gruodžio 19 d. (AGEP) - Lietuvos Profesinių Sąjungų Susivienijimo pirmininkas Algirdas Sysas teigia, kad LDDP tik deklaruoja pradedanti vykdyti socialiai orientuotą politiką, o vyriausybė nesilaiko vasarą priimtų darbavalių, profesijų ir vyriausybės atstovų Trišalės tarybos susitarimų.

Antradienį spaudos konferencijoje jis sakė, kad Trišalė

reikalų ministerija gavo savo pačios iniciatyva ir tik po mėnesio, kai jie „jau niekam nebebuvo paslaptis“.

„Nesuprantu, kodėl Lietuvos Banko vadovai tylėjo mėnesį, žinodami apie LAIB vadovų nusikaltimus - jų informavę mus, jie būtų nusimetę sunkią naštą“, kalbėjo R. Vaitekūnas. Jis sakė, kad tikisi atsakymus iš šių klausimus gauti per aukštų Lietuvos Banko pareigūnų apklausą.

Lietuvoje saulėta ir šalta

Vilnius, gruodžio 28 d. (AGEP) - Paskutinę 1995 m. savaitę Lietuvoje buvo šalta ir saulėta. Rytų Lietuvoje dienos oro temperatūra buvo tarp -8 ir -13 laipsnių Celsijaus (-8-13 F). Pajūryje šilčiau - tarp -3 ir -5 C (-23-27 F). Keliuose labai daug sniego, nors kelininkai, kiek galėdami juos valo. Naktimis oro temperatūra nukrito iki -15 C (5 F), kai kur iki -20 C (-4 F). Vilniuje kalėdų naktį lietus sudrėkino medžių šakas. Tad Vilniaus apylinkių miškai nuostabiai apšerkėnį kaip pasakoje. Šalčiui vis stiprėjant, šerkšno sluoksnis storėja.

Praejusią savaitę J. Rimkevičius buvo nušalintas nuo pareigų po finansinės revizijos jo tarnyboje. Ministras teigė, kad minėtas patikrinimas buvo numatytas pagal planą. „Net ir giliai nesikaptydami, radome daug butaforijos ir mažai tikro darbo, nustatyta daug rimtų pažeidimų“, sakė jis.

Revizijos rezultatai dar analizuojami, juos patikrinti pavesta VRM Kadro valdybai ir Policijos departamentui.

Landsbergis mano, kad bankų krizė yra užsienio diversija

Vilnius, gruodžio 29 d. (AGEP) - Seimo opozicijos vadovas Vytautas Landsbergis neatmeta galimybės, kad Lietuvos bankų krizė galėjo nulėmti „politiniai-tarptautiniai interesai“. Penktadienį spaudos konferencijoje jis sakė, kad Lietuvos Akcinis Inovacinis Bankas (LAIB) prieš sustabdant jo veiklą derėjosi su vienu didžiausių Lenkijos bankų dėl galimybės Lenkijos bankui įsigyti LAIB akcijų. Sustabdyti Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko veiklą, tokiais perspektyvai buvo suduotas „milžiniškas smūgis“, sakė Vytautas Landsbergis.

Jis pabrėžė įžvelgęs „konkurencinę kovą“ tarp Rusijos „gal ir kagėbinio kapitalo“ ir vakarietiško kapitalo dominavimo Lietuvoje. Jis taip pat neatmetė galimybės, kad tarptautiniai interesai galėjo sutapti su „vietiniais klaniniais interesais“.

V. Landsbergio nuomone, gali būti, kad siekiama tikslų, pralaimėjus būsimuosius rinkimus, valdyti šalį per LDDP kontroliuojamus bankus. Anot opozicijos vado, todėl galėjo būti

siekiama sužlugdyti du nepriklausomus ir didžiausius šalies bankus.

Šias prielaidas, taip pat Lietuvos Banko pirmininko Kazio Ratkevičiaus motyvus, kodėl buvo smogtas toks smūgis tik savaitei praėjus po to, kai buvo gertas šampanas už dvejų bankų susijungimą, gali iširti tik Seimo komisija, kuri nebūtų pavaldi dabartinei Vytauto Juškaus vadovaujamai Ekonominės nusikaltimų tyrimo komisijai, sakė V. Landsbergis. Jis teigė, kad V. Juškaus komisija tėra „korupcijos priedangos įstaiga“.

Kaip žinoma, opozicija siūlo sukurti laikinąją komisiją bankų krizės priežastims tirti. Siūloma komisija sudaryti „porcingo atstovavimo Seimo daugumai principu“, tačiau numatant, kad komisijos pirmininku negali būti LDDP atstovas.

V. Landsbergis sakė, kad jei LDDP užblokuos tokią pasiūlytą komisiją, opozicija įsteigs savo komisiją, kuri nors ir neturėdama įgaliojimų, ruoš medžiagą būsimajam tyrimui, prasidėsiančiam „kitą dieną po Seimo rinkimų“.

Reikalaujama raštiškų įrodymų, kad tarptautinės įstaigos pritarė bankų suspendavimui

Vilnius, gruodžio 29 d. (Elta) - Grupė Seimo narių penktadienį įteikė prezidentui, ministrui pirmininkui, Lietuvos Banko valdybos pirmininkui, generaliniam prokurorui ir kitiems aukščiausios valstybės pareigūnams pareiškimą, kuriame prašoma iki sausio 2 d. atsakyti, ar tikrai dokumentai apie Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko bei Litimpeks banko veiklą buvo parengti lapkričio 20 d., o šiems bankams

įteikti tik gruodžio 18-20 dienomis.

Pareiškėjai taip pat prašo atsakyti, ar ministras pirmininkas ir finansų ministras gruodžio 27 d. žinojo, kad Lietuvos Bankas, pažeisdamas sutartį, nuo Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko (LAIB) sąskaitos nusirašė 52 milijonus litų ir dėl to sustabdė LAIB veiklą.

Be to, parlamentarai pageidauja žinoti, ar gruodžio 20 d. vakare vyko pasitarimas pas Lietuvos Banko pirmininką Kazimierą Ratkevičių, kuriame buvo svarstoma LAIB ir Litimpeks banko būklė ir ar jame Gintautui Preidžiui buvo pasakyta, kad Litimpeks bankas yra mokus, nebus uždarytas ir turi dirbti toliau. Po trijų valandų G. Preidys buvo sulaukytas, todėl prašoma paaiškinti, kas leido G. Preidžiui sulaukyti.

Be kitų punktų, dar klausima, ar galima gauti raštiškus Tarptautinio Valiutos Fondo ir Pasaulio Banko paliudijimus, kad jie pritaria vyriausybės ir Lietuvos Banko veiksmams, iš jų - ir bankų vadovų suėmimui, kuris sukėlė paniką ir prisidėjo prie bankų krizės.

Pasirašiusių vardu pareiškima Seime perskaitė Seimo opozicijos seniūnas Andrius Kubilius.

KALENDORIUS

Sausio 3 d.: Genovaite, Danielius, Liesnė, Vyda. 1944 m. Paryžiuje mirė poetas, diplomatas Jurgis Baltrušaitis. 1958 m. Šiauliuose. Linkuvos par. mirė vysk. Kazimieras Paltorkas.

Sausio 4 d.: Šv. Elzbieta Seton, JAV Karitėčių vienuolių gijos steigėja, pirmoji Amerikoje gimusi paskelbtoji šventoji (1774-1821); Hermas, Titas, Ariantas, Švitre.

draudimo įmokų ir tik trečioje eilėje bus patenkinti kreditorų reikalavimai.

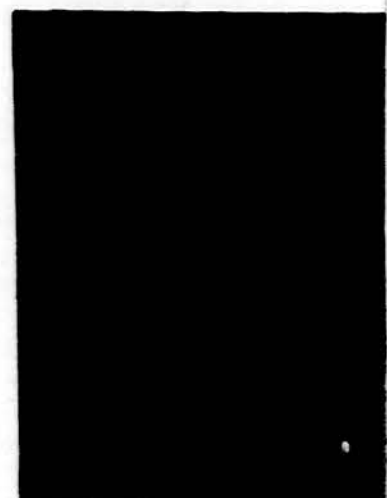
Tuo tarpu praėjusią savaitę priimtos Lietuvos civilinio proceso kodekso pataisos numato, kad kreditorų reikalavimai buvo patenkinti pirmiausia. Dėl šios priežasties, mano Algirdas Sysas, dirbantiesiems bus sunku atgauti darbo užmokestį.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

SU v.s. fil. BALIU BARKUM ATSISVEIKINANT

v.s. fil. Balys Barkus

Paskutinių poros metų laikotarpį Sydnejaus lietuvių bendruomenė bei skautų gretas labai praradino mirtis. Lapkričio 5 d. vėl liūdna žinia apklė Australiją – Sydnejuje mirė v.s. fil. Balys Barkus.

Balys nesijautė gerai jau ilgesnį laiką, bet vis dar buvo tikimasi, kad pagerės, pasveiks.

„Broliu Balys“, kaip jį vadino skautai, gimė 1920 m. gegužės 1 d. Kaune. Čia lankė pradžios mokyklą, Jėzuitų gimnaziją ir pradėjo studijuoti Vytauto Didžiojo universitete. 1939 m. persikėlė į Žemės ūkio akademiją Dotnuvoje, o 1942 m., gavęs stipendiją, studijavo Halle u. Saale universitete, jį baigdamas diplomuotą agronomu.

1944 m., užėmiant antrą kartą raudonajai okupacijai, Balys pasitraukė į Vokietiją. Čia, 1947 m. sukūrė šeimą su jauna gydytoja dr. Valentina Markavičute ir išaugino dvi dukteris – Laimą ir Ritą.

1949 m. Barkai atvyko į Australiją, kur atlikę dvimetinę privalomą darbo sutartį, įsikūrė Sydnejaus Concord priemiestyje.

A.a. Balį pirmiausia visi pažino, kaip skautą, skautininką, nes jį pats skyrė visą savo laisvalaikį, energiją. Į skautus jis įstojo dar 1932 m. Kauno Jėzuitų gimnazijoje veikioje Maironio draugovėje, kur tais pat metais davė skautų žodį, o 1938 m. perėjo į Akademikų skautų Korpi Vytis. 1939 m. davė skauto vėliavą, 1940 – skautininko žodžius. Skautiškąjį patyrimą gilinavo įvairiose stovyklose ir kursuose: 1936 m. lankė skautų vadų mokyklą – stovyklą Karmelavoje, dalyvavo keliose kitose skautų stovyklose Paneriuose, Giruliuose, Palangoje. II Tautinėje stovykloje Aukšt. Panemunėje. Ir Australijoje Balys nenustygo be skautiškąjo darbo – vadovavo kelioms Sydnejaus „Aušros“ tauto stovykloms, buvo LSS 55-mečio Jubiliejinės ir VIII rajoninės stovyklų viršininku, dalyvavo didžiojoje skautų stovyklose Amerikoje.

Savo gyvenime vadovavo visai eilei skautiškų vienetų. Dar 1936-39 m. buvo Kauno Maironio skautų draugovės draugininku. Vokietijoje 1946-47 m. vadovavo skautų vienetai Oberleningene. Australijoje nuo 1961 m. priklausė Sydnejaus Skautų Židinui, 1972–76 m. buvo Sydnejaus „Aušros“ tauto tautininku, 1974 m. įsijungė į Akademikų Skautų sąjungą (ASS) skyrių.

Balys, gabus, energingas

vadovas buvo įtrauktas į Australijos rajono vadiją. 1970-76 dirbo rajono išdinininku ir tiekimu skyrus vedėju, 1977-82 – LSS rajono vadeiva, 1984-87 – LSS Australijos rajono vadu, 1985-88 m. – Australijos liet. skautų fondo pirmininku, 1991-95 m. – ASS atstovu prie rajono vadijos. Buvo ilgametis LSS Tarybos narys.

Skautiškąjį idėją buvo įsikūnijusi visame Balio gyvenime – kad ir būdamas vyresnio amžiaus, nevengė užsidėti uniformos švenčių ar sueigų metu. Abu su žmona dosniai rėmė lietuviškuosius reikalus. Globojo iš Lietuvos ar kitų kraštų atvykusius tautiečius, kuriems visuomet atsiradavo vietos erdvose Barkų namuose, o Balys surasdavo laiko svečius pažinti po Sydnejų ir jo plačiasis aplinkas. Tėvo pramintu taku eina ir abi jo dukros – ps. fil. Laima ir vyr. sk. dr. Rita – aktyviai dalyvauja skautiškame gyvenime.

Balys buvo pakeltas į skautininkus 1972 m., į vyr. skautininkus – 1977. Apdovanotas ordinu Už Nuopelnus – 1981, Leilijos ordinu – 1987 m., Padėkos ordinu – 1990.

Nors ir daug dirbdamas su skautais, Balys rasdavo laiko padėti ir kt. bendruomeniniuose darbuose. 1950 m. jį matome kaip tik įsisteigusios ALB Bathursto apylinkės valdyboje, prisidedant prie parapijos darbų, kurį laiką buvo vienas iš Sydnejaus lietuvių klubo direktorių. Jam nebuvo nei didelių, nei mažų darbų – visi buvo vienodai svarbūs.

A.a. Balio laidotuvės įvyko spalio 8 d. I gedulingas pamaldas Šv. Joachimo bažnyčioje Lidcombe, susirinko didžiulis būrys giminių, draugų, skautų ir jį pažinusių tautiečių. Gedulingas šv. Mišias už mirusiojo vėl aukėjo Sydnejaus lietuvių kapelionas kun. Povilas Martūzas. Giedoją „Dainos“ choras. Pamaldų metu garbės sargyboje prie karsto stovėjo Sydnejaus skautiškųjų organizacijų nariai, vėliau, išnešant karstą iš bažnyčios, sudarė špalierius.

Krematoriume trumpą žodį tarė Velionio testamentą vykdantys, v.s. Jonas Zinkus: „Tavo darbų pėdos liks giliai įmintos lietuviškų organizacijų veikloje... Ilgiausią savo gyvenimo dalį praleidai vadovaudamas skautams... stovyklose mums Tave primins rytmečio ruošai nuaidėję trimto garsai, nusileidžiančioje saulėje medžių šešėliai ir vakarinių laužų liepsnos...“

Šeimos draugų vardu trumpą žodį tarė prof. dr. Algis Kabaila.

Baigiantis atsisveikinimo apeigoms nuskambėjo skautiška „Ateina naktis...“ giesmė, kurią giedoją pilnutėlė laidotuvių koplyčios salė. Ją sekė Tautos himnas.

Gedulingų pietų metu Sydnejaus Lietuvių klube Bankstowne, Velionio šeimai užuojautas išreiškė organizacijų atstovai: Sydnejaus klubo vardu – Elena Kivertytė-Erzikova, ALB Sydnejaus apylinkės valdybos vardu – Antanas Kramilius, skautų vardu – LSS Australi-

„Praeitis–Ateitis“ suvažiavime, Dainavoje, vs. fil. Antanas Pauzuolis pašnekesyje su skautais vyčiais.

DRAUGININKAS IR JO PAREIGOS DRAUGOVĖJE

Kiekviena skautų draugovė turi savo draugininką. Draugininku gali būti subrendęs ir skautavimo patirtį turintis skautas. Su draugininko pareigomis jis pasiima ir didelę atsakomybę draugovėje, skautų tėvams, vadovybei ir lietuvių.

Lietuviškoje draugovėje skautai turi gerbti ir branginti visą, kas lietuviška. Draugovėje lietuviškos išlaikymas yra pagrindinis auklėjimo darbas. Nors tai reikalauja daug laiko ir pastangų, tai yra labai svarbu, nes lietuviybė yra mūsų senelių ir protėvių palikimas, kuriam neturim leisti išnykti.

Didžiausia draugininko atsakomybė yra skautams. Jis turi jais rūpintis ir būti geru pavyzdžiu. Ypač daug laiko reikia skirti tautinio ugdymo pro-

gramai ir nuolatiniams tobulumams joms pateikimui. Draugininkas turi gerai susipažinti su visais draugovės nariais ir jų tėvais. Naujus, draugovės įstojuosius narius draugininkas turi supažindinti ir skatinti jų pasiryžimą ne tik išmokti skautų įstatų, bet gyventi ir veikti jais vadovaujantis. Ruošiant naujus planus ir programas, draugininkas turi bendradarbiauti su kitais draugovės nariais ir vadovais, tokiu būdu kyla daug naujų idėjų ir patobulinimų. Ne be reikalo sakoma, kad dvi galvos geriau negu viena. Draugininkas privalo rūpintis, kad visi draugovės darbai būtų laiku ir gerai atlikti ir kad dar liktų laiko pašnekesiams su skautais, vadovais ir tėvais.

Draugininkas, siekdamas sek-

mingos veiklos, turi palaikyti nuolatinius ryšius su skautų tėvais. Kad ryšiai draugininko ir tėvų būtų geri, reikia sudaryti sąlygas, kad tėvai galėtų matyti savo sūnus ir dukras dalyvaujant įvairiose skautavimo srityse. Tėvai turi būti iš anksto supažindinami su draugovės planais, nuostatais ir programomis. Artimi ryšiai tarp draugininko, tėvų-rėmėjų organizacijų, tėvų komitetų yra būtini. Draugininkas turi būti kantrus ir visada dėmesingai išklausti tėvų siūlymus, pageidavimus ir pastabas. Žinoma, visa tai darydamas, draugininkas turi atsiminti, kad jis yra atsakingas vadovybei. Jis privalo vykdyti vadovybės nustatytas taisykles, nuostatas, instrukcijas ir nepašalinti laiku atlikti jam patiktus darbus, suteikti įvykdyti darbų ir veiklos apyskaitas.

Bendrai – draugininkas turi stengtis tobulinti skautavimą ir stiprinti lietuvių skautų sąjungos gerovę.

Saulius Dambauskas

„AŽUOLO“ MOKYKLOS ŽINIOS PRATURTINA SKAUTAVIMĄ

„Ažuolo“ mokykloje įsivainotos žinios buvo labai naudingos mano vieneto veikloje. Mes daug ko išmokome šioje vadovų mokykloje. Per tą savaitę mums buvo suteikta daugiau informacijų, negu galima atsiminti. Bet aš prisimenu svarbiausias žinias, kurias ten gavau.

Viena idėjų, pasilikusių mano mintyje, yra, kad vaikai klausio kalbėtojo tik 10 sekundžių prieš pradėdami galvoti apie kitus dalykus. Šiemet, dirbdamas su vilkiukais aš visada bandžiau jiems sakyti tik tiek, kiek tuo

metu buvo būtina. Įsitikinau, kad tas faktas yra tikras, nes mano vilkiukai buvo labai judrūs. Kai kalbėjau jiems trumpai ir aiškiai apie reikala, jie atsiminė ką sakiau.

Buvo labai naudingi „Ažuolo“ mokykloje išmokti nauji žaidimai; juos naudojau suiegos. Vilkiukams labai patiko žaisti naujus žaidimus, kurių jie niekad anksčiau nebuvo žaidę. Per eilę mano skautavimo metų vilkiukai visuomet žaidė su tuo pačiu žaidimu, nes vadovų dauguma nebendė rasti naujų vaikų dominantių žaidimų, jie metai iš metų naudojo tuos pačius žaidimus, kurie ilgainiui pasidarė veikams nuobodūs.

Kitas man labai patikusių žinios buvo lauko virtuvės. Iki šiol neturėjau daug galimybių tas žinias panaudoti veikloje su vilkiukais, nes neturėjome tokių iškylų, kuriose galėtume jas pritaikyti. Bet gera buvo tas

žinias įgyti ir jas naudoti iškylose su prityrusių skautų draugais, kuriose mes patys visada gaminome vakarienę. „Ažuolo“ mokykloje buvo labai naudinga visą savaitę gamintis maistą lauko virtuvėje, tokiu būdu išmokome gerai virti ir gyventi gamtoje be mieste turimų patogumų.

Bendrai, visos žinios įgytos „Ažuolo“ vadovų mokykloje buvo labai naudingos. Skautiškąjį veikloje bandžiau, kiek galėdamas, pritaikyti ir naudotis naujai įgytomis žiniomis, bet, kaip paprastai gyvenime, ne viską, ką išmokau, turėjau progos panaudoti praktikoje. Man labai patiko ir buvo naudinga dalyvauti „Ažuolo“ vadovų mokykloje, kurioje įgytas žinias bandysiu ne tik naudoti, bet nuolat stengsiuosi jas plėsti, kad skautavimas man ir mano vadovaujamiems berniukams būtų įdomesnis.

Dainius Dumbrys

Miėri skiltis skiltininkų kursuose, Čikagoje. Iš k. jūrų skautės – Sabrina ir Laura, jūrų skautas Adomas prit. skautė Nina. skaut. Darius, prit. skaut. Robertas ir skautai Rimas ir Tomas. Nuotr. Gintaro Placė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5582.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaides mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumeratorė mokama iš anksto

JAV	metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Tik šaltadienio laida:	\$110.00	\$60.00	\$40.00
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$65.00	
Tik šaltadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šaltadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius

Moderatorius kun. Viktoras Rimelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šaltadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį nesiima. Skelbimų kainos priklauso nuo trukmės, gausios prašymą la nora skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuostata. Nesunaudojotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

KAZIUKO MUGĖ ČIKAGOJE

Čikagos skautų ir skautėių Kaziuko mugė, jau 38-ji iš eilės, vyks sekmadienį, kovo 3 d., Jau-nimo centre. Teko girdėti, kad netrukus skautų, čiu dirbtuvėse Lietuvių centre, Lemonte, netrukus prasidės mugėi pasi-rošimų sueigos ir vakaronės.

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
100 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. – (312) 537-1286

Dr. V. J. VASAITIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 63 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
4647 W. 163 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto diploma, lietuviams sukurta dantis už priimaną kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimai (kalbėti angliskai) tel. 708-422-8200

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-6161
Valandos pagal susitarimą
Pirmą 3 v.p.p. 7 v.v. antrą 12:30-3 v.p.p. trečią 12:30-3 v.p.p. ketvirtą 9 v.v. 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-0999 arba (312) 496-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 478-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 552-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Sedgwick St., Evanston, IL 60126
708-641-8000
Valandos pagal susitarimą
Vakaras ir savaitgaliais tel. 708-634-1126

SURENDER LAL, MD
Specialybė – Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Holy Cross Physician Center
6684 S. Archer, Chicago, IL 60638
Tel. 312-684-4185
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

SUNG L. CHOU, M.D.

Vidus ligos, akupunktūra
HOLY CROSS
PHYSICIANS PAVILION
3 fl. South, East Suites
Lithuanian Plaza Ct.
at California Ave.
Chicago, IL 60629
(312)-471-8142
Kalbame lietuviškai

HOLY CROSS FAMILY
MEDICAL CENTER
749 W. 31st St.
Chicago, IL 60616,
(312)-225-0695

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidus ir kraujų ligos
8840 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-686-2882
Pirmą 9 v.v. - 7 v.v., antrą, trečią ir penktą 9 v.v. - 3 v.v. p.p., ketvirtą 10 v.v. - 7 v.v. Šeštą ir kt. dienomis reikalingas susitarimas. Pirmą „Medicare Assignment“. Sumokama po vizito.

Cardiac Diagnostics, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7780

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1186 Dundas Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šeštą pagal susitarimą
Kabineto tel. 312-778-2880
Namų tel. 708-448-8845

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽIJOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1030 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-627-0000
Valandos pagal susitarimą

KONSULAS TIKI ŠVIESIA LIETUVOS ATEITIMI

Pokalbis su Lietuvos generaliniu garbės
konsulu Vaclovu Kleiza

Vaclovas Kleiza.

— Gerb. Konsule, š.m. gruodžio sukako dešimtmetis, kai buvotė paskirtas Garbės konsulu Čikagoje. Kaip Jums sekėsi šiose diplomatinės tarnybos pareigos, kokie buvo didžiausi darbai, sėkmės ir nesėkmės?

— Sutikdamas eiti šias pareigas, negalvoju, kad pasaulyje įvyks tokie netikėti pasikeitimai, atnešę ir Lietuvai nepriklaušomybę. Per pirmuosius penkerius metus konsulas turėjo daugiau simbolinės reikšmės, atstovaudamas kraštui, kuris buvo pavergtas. Paskutiniai penkeri metai stipriai pakeitė konsulato veiklos veidą, nes pradėjome plačiau ir aktyviau atlikti tuos darbus, kurie yra normalaus konsulato paskirtys. Didelių sėkmių ar nesėkmių nepatyrėme, nes stengėmės, kiek salygos ir aplinkybės leido, vykdyti tai, ko reikalavo gyvenamasis momentas.

— Tame laikotarpyje pakeitė Lietuvos padėtis, tuo patiu ir Jūsų darbo salygos. Tad kokie santykiai su Lietuvos valdžia lydo Jūs paskutinius penkerius metus.

— Santykiai su Lietuvos valdžia, jos institucijomis buvo ir tebėra geri bei korektiški. Kaip anksčiau, taip ir dabar, tebeučiame dar nemažą trūkumų informacijos apie Lietuvą ir specifines jos sritis. Bet tai bendra Lietuvos problema. Gal dėl to neseniai ir pats prezidentas A. Brazauskas su rūpesčiu kalbėjo apie Lietuvos įvaizdį. Laikas ir šį trūkumą pašalinti, jei tik bus noras Lietuva pasauliui tinkamai parodyti.

— Lietuvai atgavus nepriklausomybę JAV ir Čikagoje lankėsi prezidentas, premjeras, ministrai, partijų vadai. Ar šie aukštieji Lietuvos Respublikos žmonės Jūs aplan-

kydavo, ar susitikdavote pasitarimams ir kokias problemas sprendavote?

— Kai oficialiai lankosi valstybės pareigūnai, visuomet jiems mielai talkininkaujame, sudarydami salygas susitikti su vietinės valdžios atstovais bei mūsų visuomene. Žinome, jog Čikagoje dažnai neoficialiai lankosi ar vieši įvairūs vyriausybės ir Seimo žmonės. Tais atvejais jie beveik niekada neranda reikalo su konsulatu susisiekti, pasiinformuoti, susipažinti su mūsų darbo salygomis. Ligi šiol buvo tik dvi išimties — tai Seimo nariai V. Žiemelis ir prof. B. Genzelis. Tačiau toks vadovaujantių asmenų nesidomėjimas nestebina, nes panašių nusiskundimų esame girdę ir iš kitų mūsų atstovybių bei konsulatų.

— Minėtiems asmenims lankantis JAV būna ruošiami susitikimai su lietuvių visuomene. Ar Jūs manote, kad tokie susitikimai yra reikalingi, naudingi?

— Kiekvienas lietuvis su lietuvių susitikimas yra naudingas ir reikalingas, jei jis sudaro salygas rimtam, atviram ir atsakingam dialogui. Kai tokie susitikimai yra naudojami tik savo asmeniniam ir grupiniam tikslams pasiekti, tuomet, be abejonės, jie sukelia visuomenės nepasitenkinimą. Čia tektų pridėti, jog tokių tikslų siekimas nėra nei vienos grupės ar partijos monopolis.

— JAV LB Krašto valdžia paskutiniuosius metus ruošė įvairias konferencijas „Santykiai su Lietuva“ nagrinėti. Konferencijos vyko Lietuvoje ir Amerikoje. Atrodo, kad tos konferencijos konkretios naudos užsienio lietuviams neatnešė. Jūsų nuomone, ar tokios konferencijos reikalingos, ruoštinios, ar ne?

— Esu dalyvavęs tik vienoje tokioje konferencijoje, kuri vyko Detroito. Jos sudaro salygas vieniems kitus geriau pažinti, suformuoti, todėl ne visuomet reikia norėti iš to konkretios naudos. Jau pats faktas, jog dažnai pamatome, kad asmenys vieną kalba konferencijoje, o kita daro, sugrįžę į savo kasdienybę, duoda konkretios naudos su prasti tų žmonių galvojimą, veikimo būdą, tikslus. Todėl ir ateityje numatau galimybes tokiems susitikimams, tik, aišku, jie turi būti iš anksto gerai suplanuojami ir turėti apsiriboti specifinių, o ne visuotinių klausimų svarstymu.

— Be abejo, stebite užsienio lietuvių dabartinę veiklą. Kokį veiklos kelią turėtų pasirinkti didžiausioji užsienio lietuvių organizacija — Lietuvos Bendruomenė?

— Lietuvos Bendruomenės veikla yra aiškiai apibrėžta jos įstatuose. Šiandieną joje išryškėja dvi kryptys: talkininkavimas Lietuvai pasaulyje ir lietuvių išlaikymas. Jei šios kryptys bus išbalansuotos, tuomet ir išskylančios nesutarimai sumažės. Aišku, asmeninių ambicijų ir noro pasigarsinti nugalėjimas labai prisidėtų prie geresnio bendro darbo vaisių.

— Ar manote, kad būtų tikslu užsienio lietuviams Lietuvos Seime turėti atstovus, o gal ir ministrą? Ar iš viso yra galimybė tokias pozicijas išsikviesti?

— Šiuo metu Pasaulio lietuvių Bendruomenė turi savo atstovybę Vilniuje, o jos atstovas turi teisę dalyvauti, tiek vyriausybės, tiek Seimo posėdžiuose, ir gali išreikšti užsienio lietuvių pozicijas bei nuomonę. Nenumatau realios galimybės ir reikalo turėti atskirą ministrą ar Seimo atstovus, kurie atstovautų užsienio lietuviams. O kad išskylančias problemas, su kuriomis susiduria lietuviams, galima išspręsti susitarimo keliu, neseniai parodė PLB šekmingos pastangos pilietybės klausimo sprendimui.

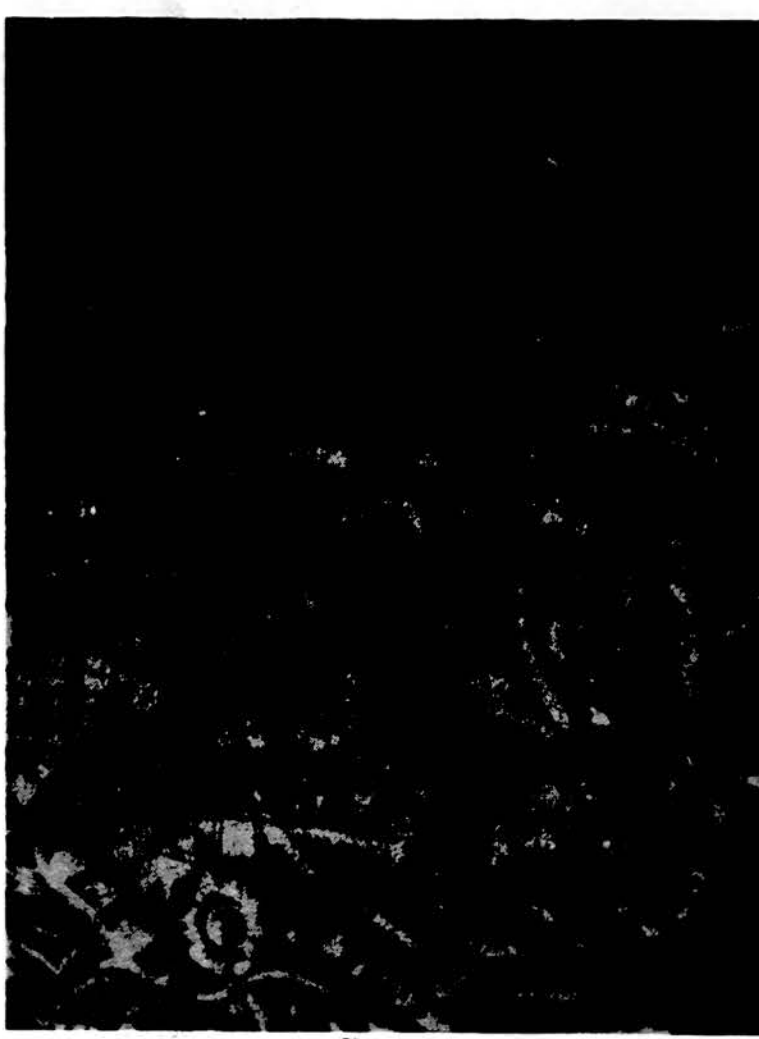
— Kaip Jūs vertinate dabartinę politinę ir ekonominę padėtį Lietuvoje? Artejančioms rinkimams į Seimą, ar yra galimybių laimėti opozicinius partijos?

— Vertinant Lietuvos politinę ir ekonominę padėtį, reikėtų jai pažūrėti iš dviejų aspektų: 1.) kaip ją vertina kitos valstybės ir tarptautinės institucijos, ir 2.) kokią poziciją yra Lietuva, palyginus ją su kitomis pasaulinėmis valstybėmis. Tuomet gausime objektyvesnį vertinimą, kurio savo tarpe dažnai pasigendame. Ir vienu, ir kitu atveju mūsų padėtis nėra nei blogiausia, nei geriausia. Ją tobulinti ir gerinti yra būtina, tačiau ir ją žiūrėti tragiškai irgi nėra tikslu.

Kalbant apie artėjančius Seimo rinkimus, tektų pastebėti, kad tai, jog būsimajame Seime pasikeitimų tikriausiai bus, tačiau, ar jie turės tiek įtakos ir valstybės ateitį, kiek kai kas tikisi, sunku numatyti.

— Prezidentas minima ir inž. dr. Valdo Adamkaus pavardė. Jūsų manymu, ar būtu realios galimybės to posto pasiekti?

— Šiuo metu kalbėti apie prezidentinius rinkimus dar yra per anksti. Seimo rinkimai esama pozicijas gali stipriai pakeisti. Manytina, kad prezidentu geriausiai tiktų Lietuvoje

Vytauto Varankos grafika — „Lietuva“.

gyvenantis asmuo, kuris yra perėjęs tuos pačius sunkius visą tautą.

— Neseniai Jūs lankėtės Lietuvoje. Be abejo, susitikote su aukštais pareigūnais. Kokius klausimus bei problemas aptarėte?

— Mano apsilankymo pagrindinis tikslas buvo išsiaiškinti Čikagos konsulato ateitį. Ne paslaptis, kad be Užsienio reikalų ministerijos paramos konsulas po Naujųjų metų nepajėgs veikti. Ateinančių metų biudžetė Užsienio reikalų ministerija yra įtraukusi ir Čikagos konsulato samatą, jam skiriamas tarnybinis etatus. Jei Seimas tą biudžetą patvirtins, tuomet konsulato ateitis bus užtikrinta ir bus sugrąžinta pirmą kartą po padėties tikrasis generalinis konsulas. Bet tam turės pritarti ir patvirtinti JAV Valstybės departamentas. Ligi šiol Užsienio reikalų ministerija konsulatą yra parėmusi iš dalies, tačiau pagrindinis jo išlaikymas buvo iš surinktų mokesčių už patarnavimus bei aukos.

— Ar išlaikysite šiose konsulo pareigose ateityje? Ką mano apie tai Lietuvos valdžia?

— Apie tai nesame kalbėję, tačiau galimybei yra labai realiai kili: ar JAV Valstybės departamentas sutiks tokioms pareigoms patvirtinti JAV piliētį.

— Koks Jūsų žvilgsnis į užsienio lietuvių ateitį, ką siūlytumėte lietuvių išlaikymui, kokias veiklas teikti pirmumą? Žvilgsnis ir į Lietuvos ateitį?

Evangeliją ir pamokslus. Ji išmokė daug buitinių darbų, išmokė juos tvarkingai iki galo užbaigti ir kantriai siekti savo tikslo. Padėjo man ir aplinkinių žmonių dėmesys ir parama.

Daug padėjo man vyresnės sesers Juditos geras pavyzdys, padaršinimai (ji yra muzikos mokyklos docentė, aktorė).

Toliau pasakoją Algirdas: „Pats sunkiausias našlaicio gyvenimo momentas, sulaukus 18-os metų — išėjimas iš vaikų namų į pasaulį.“

Našlaitis gauna nemažą vienkartinę piniginę pašalpą, bet bėda, kad jis — kolektyvinio auklėjimo „vaisius“, neparuoštas savarankiškam darbui, kūrybai, mąstymui, nei gyvenimui. Jam viskas buvo paduota, materialiai jis buvo pakant, su skaudančia širdimi ji atidavė mus į vaikų namus.

Visa tai, ko aš šiandien pasiekiau, nulėmė sunkaus gyvenimo patirtis, geros mano tėvų pavyzdys, visokeriopa motiutės globa vaikystėje. Ji mane išmokė melstis (mintinai buvau išmokęs kunigo skaitytą

— Užsienio lietuvių ateitis priklauso nuo jų užsilaikymo Lietuvoje ir lietuvių bei. Užsienio lietuvių yra neatskiriama Lietuvos dalis, kurios vaidmuo Lietuvos valstybės ateitį bus toks pat svarbus, kaip jis buvo praeityje. Tą turi suvokti kiekvienas, kuriam yra svarbus Lietuvos likimas. Šiuo metu jaučiamas skirtumas bei įtampa tarp Lietuvos ir užsienio lietuvių yra laikino pobūdžio. Per daug dažnai yra ryškinamos neigiamybės, o jų pasitaiko visur, ir per mažai pabrėžiama teigiamoji ir pozityvioji tarpusavy santykių reikšmė. Tas ne kartą atsispindi ir spaudoje tiek čia, tiek Lietuvoje. Esu įsitikinęs šviesia Lietuvos ateitimi. Deja, ji į mus ateina lėtesniu žingsniu, negu mes norime. Bet tą matome ne vien tik Lietuvoje, tas vyksta ir daugelyje kitų valstybių, netiesių sovietinį jungą. Reikia daugiau kantrybės ir pakantų.

— Kokie Jūsų linkėjimai užsienio lietuviams ir Lietuvai?

— Mano linkėjimai būtų labai paprasti. Išmokime vieni kitus gerbi. Išmokime ne tik kalbėti, bet ir klausytis. O besiklausydami, išmokime ir girdėti, kas yra sakoma, o ne tai, ką mes norime išgirsti. Linkiu Naujuose 1996 m. našlių darbų, gražaus sutarimo veikloje tėvynėje ir užsienio lietuvių tarpe.

Nuoširdžiai dėkojame už pareiktas idomias mintis ir linkime Jums taip pat sėkmės.

Kalbėjosi
Jurgis Janušaitis

Danutė Bindokienė

Pro Naujų metų vartus

Gyvenime daug netikėtumų, daug pasikeitimų — kiekvienas rytas yra tarytum varteliai, pro kuriuos žengiame į naujas patirtis. Tik retai kas besikeičiančioms dienoms skiria dėmesį, retai ties mėnesių įkaita ilgėliau stabtelime. Tokia jau įprasta laiko slinktis — valandos, dienos, mėnesiai — teka ir teka pro šalį, neverta net skaičiuoti...

Tačiau metai — jau kas kita. Kažkaip prie naujų metų slenksčio nejučiomis sustojame, o širdis pradeda sparčiau plakti — ir laukimu, ir nerimu. Ka tie metai mums atneš? Ar išsipildys bent dalis lūkesčių, linkėjimų, kurie, kaip sraunūs pavasario upeliai garmėjo iš visų pusių prieš Naujuosius metus? Nepaisant, kokie buvo praėjusieji metai, kažkaip atrodo, kad štai prieš mus padėtas svarutėlis popieriaus lapas, suteikta dar viena proga į jį per daugiau kaip 360 dienų įrašyti tai, ko anksčiau nespejome.

Nedaug kam yra tekę pastatyti koja šios planetos vietoje, kur jokio kito žmogaus pėda įminta nebuvo, bet ne vienas svajojame, koks nuostabus būtų būtų, jei tai galėtų įvykti. Galbūt eilinis „nuotykių ieškotojas“ tegali tikėtis savo pėsčios palikti šviežiai sniegu apklotame lauke, kur dar niekas nesėjo išpėduoti, tačiau nauji metai ir yra toks balutėlis, visiškai nepalietas laukas, į kurio pakraštį sausio pirmosios naktį kiekvienas įžengė. Ar tos mūsų pėdos bus tiesios, tvirtos, ryškios; ar atpažins jas, paskui mes einantys? O gal įklipsime savo kasdienybėje ir sukinisimės nesibaigiančiais ratilais, kol staiga apsižiūrėsime, kad data vėl keičiasi, kad vėl atėjo kitų metų pradžia?

Šalia savo asmeninio šeimyninio gyvenimo kiekvienas užsienio lietuvis turi ir „visuomeninį pasaulį“, kurio pilietis norom nenorom tampa, jeigu jam bent kiek svarbu neprarasti savo tautinės tapatybės. Su šia „pilietybe“ (kaip ir su kiekviena kita) susietos tam tikros pareigos bei atsakomybė. Čia netoleruotinas pasyvus nejudrumas, apatija, apsnūdymas — reikia bent minimaliausia veikla parodyti, kad esi lietuvių etninės bendruomenės narys, nors gyvenančios svetimoje žemėje, bet šaknimis giliai įaugusios į savo genties gimtinę — Lietuvą.

Tad siunčiame specialius linkėjimus visiems, kurie įsipareigoję laikytis šio „pilietybės statuto“.

Ateinančią vasarą Čikagoje bus ypatingas įvykis — X užsienio lietuvių tautinių šokių šventė. Po 1990 m. kovo 11-tosios daugelis jau buvo įsitikinę, kad išvijos veikla ir rūpesčiai „išlaikyti lietuvių“ pasibaigė. Dabar jau laisvoji tėvynė rūpinasi mumis, kaip motina mylimais vaikais, atidarydama savo dvasinių lobių skrynią, gausiai juos dalins — nebestokosime nei spaudos, nei kultūros, nei meno. Vos vos gyvybė palaikanti „nulaužta šaka“ nuo lietuvių tautos kamieno, naujai palaistytą Lietuvos žemės sultimis, pašildyta jos rūpesčio spinduliais, ne tik sužaliuos, bet prazdės nuostabiais žiedais.

Šiandien, po daugiau kaip penkerių metų, net ir nepagydomi optimistai pradeda tikėti, kad labiau pamotiskiai, o ne motiniškai mūsų atžvilgiu nusiteikusi tėvynė. Arba, kaip mūsų laudis sako — „Nesitikei iš krikšto moties mąstinių, nes plikas paliksi...“ Jeigu norime ne tik patys išlikti lietuviams, bet ir jauniasias kartas savo bendruomenėje palaikyti, turime pasirūpinti savimi, atrasti naujų jėgų, naujos energijos. Manome, kad ypatingi „lietuvių vitamini“ bus numatytoji tautinių šokių šventė, tad linkime jos rengėjams sėkmės, o lietuvių visuomenei — atitinkamo dėmesio renginiui.

Viltys, kad spauda iš tėvynės patenkins visus mūsų poreikius, taip pat nepasitvirtino. Kol esame svetimuose kraštuose, mums reikia nuolat žvelgti į reikalus bei įvykius savo aplinkoje. Lietuviški laikraščiai mums jungia, informuoja, skatina veiklą, suteikia progą pasidalinti mintimis. Kadangi Lietuvos spauda labai mažai dėmesio skiria užsienio lietuviams, būtina išlaikyti savo periodiką. Tad Naujųjų metų proga linkime vieninteliam užsienio lietuvių dienraščiui naujų bendradarbių ir gausių skaitytų.

Linkime lietuviškoms organizacijoms naujos gyvybės ir narių, kurie nevengia dirbti; linkime ir korespondentų, aprašančių veiklą. Linkime daugiau darnos ir bendradarbiavimo Pasaulio lietuvių Bendruomenės ir Krašto bendruomenės, ypač PLB seimo išvakarėse. Labiausiai linkime ir anksčiau čia atvykusiems, ir neseniai apsi- gyvenusiems „susišnekejimo“ Esame visi svarbūs ir vieni kitiems reikalingi. Ženkime su viltimi pro Naujų metų vartus į ateitį!

Šv. Kazimiero globos namuose kiekvienas gali dirbti pamėgtus darbus. Kun. Ralio globojama senutė verpia kuodelį.

APSAUGOK AUKŠČIAUSIAS LIETUVOS NAŠLAICIUS

Dr. ALBINA PRUNSKIENĖ

7 — Po tiltu jos laukia mama. Čia patikrins mergaitės iškaulytus daiktus, nereikalingus išmes. Taip kasdien daro. Gaila vaiko... — atsidūsta motiutė.

Paklausiau, ar negalima būtų jį pasamdyti į talką šieno džiovinai, daržų ravėti.

— Neprisiprašysi. Elgetauti, vogti daug lengviau...

Suprantama, lengviau...

Nepaprastai gaila Didžiassio, buvusio garsaus lietuviško kaimo, kuris tapo vaikų tvirtove. Jos neįveikta net pats Časlavas Juršėnas, o ką kalbėti apie paprastus žmones.

Bernardas Šakys.

Pasimatymas su „Brolijos“ pirmininku. Vaikų namai

Kas yra toji „Brolija“? Tai visuomeninė organizacija, jungianti buvusius vaikų namų ir

internatų auklėtinius, kurie — 4,000 narių. „Brolijos“ skyriai yra didesniuose Lietuvos ir už Lietuvos ribų (kur tik yra narių).

Organizacija iš valdžios jokios pagalbos negauna. Nario mokeskis — tik simbolinis. „Brolija“ gyvuoja iš visuomenės, o daugiausia — iš buvusių vaikų namų auklėtinių ir auklėtojų aukų. Daug „Brolijos“ narių yra universitetų profesoriai, imonių direktoriai, žinomi verslininkai, kultūros darbuotojai, sportininkai. Jų visų dabartinė gerovė nebūtų buvusi įmanoma be gerų žmonių pagalbos.

„Brolija“ buvo įkurta 1989 m. Jos pirmininku išrinktas gabus, energingas buvęs vaikų namų auklėtinis, patyręs kartį našlaicio dalia, technikos mokslų daktaras Algirdas Ušinskas. Jis

KAUNO VALSTYBINIS LĖLIŲ TEATRAS

Kaunas – profesionalaus teatro gimtinė. Čia, dailininko Stasio Ušinsko iniciatyva, 1936-1938 m. sukurtas Marionetų teatro spektaklis „Silvestras Dūdėlė“ ir pirmasis lietuviškas marionetų kino filmas „Storulio sapnas“.

Štai ką apie patį lėlių teatrą papasakojo Kauno lėlių teatro direktorius Sigitas Klibavičius: – Šiam teatrui jau 38-ti metai. Tai antrasis teatras Lietuvoje, kitas yra Vilniuje. Mūsų teatras yra pusmečiui vyresnis, tai mes galime vadinti save pradininkais šioje lėlių teatro srityje. Mūsų teatras yra unikalus tuo, kad pasižymi vienu mažam žiūrovui. Mums buvo pagundę statyti ir suaugusiems lėlių spektaklius, bet vis dėlto teatro įkūrėjų Stasio ir Valerijos Gruodytės-Ratkevičienės nuomone, kad teatras vaikams turi mokėti tą skolą – suaugusiųjų skolą vaikams, kuri praktiškai yra neįmokoma. Tad ir susilaukėme nuo tokių pagundų. Per šiuos 38 darbo metus turėjome 110 premjerų vaikams. Kaip tik 110 premjera buvo pastatyta šių metų praeito sezono pabaigoje, t.y. birželio 3 d. Jau šį sezoną statysime 111 premjerą.

– Kokių autorių jūs statote dažniausiai kūriniai?

– Kūriniai yra statomi labai įvairių autorių. Ir, kaip nebūtų skaudu, pakankamai retai teatro sceną išvyta valstybinės dramaturgijos kūriniai.

– Gal mažiau yra jų parašyta?

– Aš ne menininkas, aš ne kūrėjas. Aš turiu savo nuomonę. Tai kiekvieno režisieriaus, renkantis pasaką, renkantis pjesę, yra individualus sprendimas. Nemažai režisierių lėlininkų, kuriuos praktiškai Lietuvoje būtų galima suskaičiuoti ant vienos rankos pirštų, vis dėlto didesnes režiūrinės galimybės išvystę užsienio dramaturgų kūrinioje. Pagaliau nemažai režisierių ima kažkokią klasikę ar konkrečią kokią kitą pasaką ir patys bando pritaikyti ją scenai. Bet mūsų teatre susiklostė tokia tradicija, kad ieškome medžiagos iš užbaigtų pasakų. Per paskutinį penkmetį lėlių teatro scenoje buvo pastatyta M. Vainilaičio „Bruknelė“, A. Gudelio pasakaitė „Pasėjo senelis avizės mėnesienoje“, po to lietuvių liaudies pasaka „Senelis ir anūkas“, o šiaip lietuvių autorių scenoje labai retas svečias. Ir, žinokit, tas vertia labiau sunerinti. Tai gal nieko blogo, kad teatro repertuare yra įvairių šalių pasakų, bet iš kitos pusės, kada jau mūsų lietuviškos dramaturgijos spektaklių sumažėja iki minimumo, tai jau nėra gerai. Ir tas vyksta ne tik mūsų lėlių teatre, tas pats yra ir dramos teatruose. Ir, nepaisant Lietuvos Kultūros ministerijos pastangų stengtis suorganizuoti įvairius konkursus, įvairius paskatinimų būdų, kad imtų ir atidžiau pažvelgti į tautinę dramaturgiją, kuri jau dabar yra sukurta. Yra didžiulis pluoštas pjesių, pasakų, kurios guli staliuose, o režisieriai jų neima. Kelios vėl priežastys, ko gero, yra: lėlių žanras yra paprastas tik pažūrėjus, užmetus pirmą žvilgsnį, o iš tikrųjų yra labai sudėtingas, gilus žanras ir perprasti jo negalima, taip pribėgus šalia kitų darbų, prie šito lėlių žanro. Čia reikia pasisventimo, čia reikia ilgų metų. O ir vaikams tu pasisventinti menininkui mes ne tiek daug turime. Prestižinė kūryba skirta suaugusiems, nors mes ir skelbiame, kad čia sudėtingiau ir sunkiau, kad mūsų pareiga yra vaikams kurti, bet vis tik tai ne. Menininkui yra labai svarbu, kad jo spektaklio, jo filmo, jo muzikos

kūrinio ateitų pasiklausti suaugęs žiūrovas, kuris sugeba daugiau įvertinti, pareikšti savo nuomonę.

– Sakykite, ar pasirinkdami tuos užsienio spektaklius, jūs atsižvelgiate į tai, kad užsienio spektakliuose dažnai nėra tokios išvestinės pabaigos. Dažnai pačiam žiūrovui paliekama susidaryti vaizdą tarp gėrio ir blogio, kartais net blogis juose laimi.

– Nepasakčiau kad pas mus pasakaitės paprastai dominuotų neigiamas herojus. O jei toks yra, tai pagrįdte teigiami herojai laimi. Tikrai čia vėl yra kita bėda, kad tas gėris yra per daug primygtinai kišamas ir net privertia suabejoti, ar tas gėris yra iš tikrųjų tikrasis gėris.

– Koks yra jūsų teatro lankomumas? Ar vaikus tėveliai atveda ir ar yra organizuojamos tokios mokyklų išvykos į teatrą?

– Mūsų teatro lankomumą labai apsprendžia sezoniškas. Teatras ištuštėja, kai vos tik pašildo pavasario saulutę. Tada tėvams reikia važiuoti į sodus, o vaikai juk patys neateis. Pas mus yra toks dvejojas auditorijos sukvietimas: ateina laisvi žiūrovai, jų niekas primygtinai neorganizuoja, išskyrus tokią tradicinę reklamą, ir antras kelias – yra per mokyklas, kai mes mokykloms, vaikų darželiams pasiūlome, jog atvyktų pasirinktinai į juos dominanti spektaklį. Aš dar galiu pasakyti, kad mūsų teatras yra vienas labiausiai lankomų.

– Ar yra sudaromos sąlygos neturintiems šeimoms, našlaičiams?

– Socialiai rinkiniams vaikams mes sudarome galimybes. Tam reikalui sudarome tam tikrą rezervą metų begyje. Pas mus pastoviai renkasi vaikai iš vaikų namų, našlaičių prieglaudų, internatų ir jiems nereikia mokėti už bilietus.

– O kiek žiūrovų jūs sutalpinatė?

– Telpa ne tiek jau daug žiūrovų. Iš viso 264. Bet tas kaip tikslai ir padaro tą mūsų salę jaukia, kad mažasis žiūrovas nepasikęsta joje. Jis yra artimame kontakte su personažais, su lėlėmis.

– Kiek viso turite teatre personalinių darbuotojų?

– Iš viso mūsų teatre dirba 50 žmonių. Aktorių dabar turime dvejopų: yra etatiniai aktoriai, kurie gauna algą, net ir tuo atveju, kai yra neužimti dėl vieno ar kitų aplinkybių, ir turime aktorių, kurie dirba pagal sutartį. Šiuo metu pas mus dirba 14 aktorių. Turime trupę net aktorių, kurie dirba nuo pačios teatro įkūrimo dienos, įsivaizduojate 38 metus. Čia yra jų visas gyvenimas, mes juos palaikome, nepaisant, kad jų jau, kaip menininkų, galimybės yra kuklesnės negu jaunimo, bet mes vis dėlto ieškom galimybių, kad jie dar turėtų darbo teatre. Atsižvelgiant į tai, kad trupė sensta, tad šiemet į teatro trupę ateis dar 4 jauni žmonės. Beje, tikrai vienas yra baigęs aukštąjį mokyklą, dabartinę Lietuvos Muzikos akademiją, o kiti praejo konkurso keliu. Po truputėlį jie apsilaisvina teatre ir įgaus patirtį.

– Ar jūsų teatras išvyksta gastrolėms?

– Teatras jau 5 metus vyksta į gastroles. Visų pirma tai nulemia ekonomija, transportas, benzinas, viešbučiai brangūs, reikia mokėti aktoriams dienpinigius ir t.t. Taip pat nėra jokių garantijų, ar gastrolėse turėsime pakankamai žiūrovų, ar bus gera rinkliava. Taip pat dabar turime visokių truk-

Lėlių teatro šventė – paradas Laisvės alėja.

dymų, nes atsirado daug individualių trupių, pvz. yra susiorganizavusių po kelis ir vieną žmonių trupių, kurie važinėja per mokyklas. Paskui, kai praūžia tokia banga su savo pasiūlytais spektakliais, tai jau žiūrovams būna prisotinės, o ypač vaikų auditorijai. Dabar ypatingai daug užderėjo tokių mėgėjų kū trupelių.

– Ar teko išvykti teatrui už respublikos ribų? Ar lankėtės užsienyje?

– Į Europą mes išvykstame labai retai. Prieš kelerius metus buvome Danijoje, prieš ketverius metus lankėmės Italijoje. Teatras yra daug apvažinėjęs: visą Pietų Ameriką, daugelį Europos kraštų.

– Ar yra organizuojami vaikų teatrų festivaliai?

– Tai dabar kaip tikslai mes nevažiuojame į gastroles, bet į tokius organizuojamus festivalius. Dalyvavome festivalyje Danijoje, Italijoje, Bulgarijoje, Lenkijoje.

– Ir kokiame lygįje Lietuva juose pasirodė?

– Suprantate, tokie festivaliai yra organizuojami ne konkurso. Festivalių tikslas ne pasirodyti, bet pasimokyti vienas iš kito. Taip žiūrėdami į lėlių teatro kitų kraštų lygį, mes galvojame, kad mes esame pakankamai originalūs ir stiprūs. Lietuvos mokykla vis tikslai pakankamai egzotiškai atrodo kitų kraštų žiūrovui. Jų teatrai, aišku, ir mums kažkokias kūrybines mintis padiktuoja.

– Juk ir pačiame Kaune yra tokie festivaliai rengiami.

– Kaune toks paskutinis lėlių teatro festivalis buvo prieš 6 metus. Dabar organizuojame ne tokios plačios apimties festivalį, bet kažką panašaus. Mes jį rengiame labai kukliai, savomis galimybėmis, labai kukliai remiami miesto ir atskirų rėmėjų. Tai tiesiog tradicinė šventė. „Šypsos lėlės ir vaikai“. Į tokią šventę mes kviečiame visos Lietuvos lėlininkų trupes ir, pagal galimybes, vieną ar dvi turpas iš užsienio. Ir šioje šventėje, kuri vyko birželio 3-4 d. buvo atvykę

iš Sankt-Peterburgo, iš Latvijos. O pats festivalis yra pakankamai žaismingas ir mažyliams palieka didžiulį įspūdį. Į festivalio programą įeina ne vien tik svečių ir šeiminių spektaklių peržiūros, bet ir spalvingas vienintelis Lietuvos lėlių ir vaikų paradas Laisvės alėjoje.

– O kas kuria lėles?

– Lėles kuria dailininkai, o mes viską nuo pradžios iki pabaigos įgyvendiname teatre. Mes turime vieną siuvėją, vieną lėlių konstruktorių, vieną stalių, vieną dekoratorių ir tokiomis minimaliomis pajomis viską įgyvendiname. O lėlių pas mus yra. Teatro įkūrėjų, kurie dar dirba ir šiandien čia teatre, Valerijos ir Stasio Ratkevičių dėka yra išaugta kiekviena lėlė, kuri per 38 metus buvo sukurta. Kiekvienas popierinis dokumentas, nuotrauka, afiša – yra didžiulė vertybė. Ir mes dabar esame įsikūrę teatro muziejuje. Ir šiame muziejuje yra tik dalis to turto, ką mes turime. Jis laikomas skryniuose, pelyja, kandžių graužiamas ir nėra kur jo saugoti, na, bet vis tiek jis yra turas. Jį vis tiek lengviau restauruoti, koki rūbelį pataisyti, nes jis šviesiamąją vertę, pedagoginę vertę turi, ne vien kūrybinę istoriją.

– O kokios yra kitos teatro tradicijos?

– Kalbant apie kitas teatro tradicijas, teatras per metus pastato 4-5 premjeras, suvaidina maždaug 250 spektaklių. Mūsų spektaklius aplanko apie 60,000 mažųjų žiūrovų, kartu su tėveliais. Tai nemažai skaičiai. Dabar jau antri metai, kai su mažaisiais žiūrovais švenčiame jų gimtadienius. Taip ir vadiname „Gimtadienis teatre“. Tokio mes progomis žiūrovai ateina į teatrą ir, perkant bilietą, turi informuoti, kad Sauliukas ar Dalytė kaip tik šį savaitgalį švenčia savo gimtadienį. Tada aktoriai pasveikina, jie būna iškviečiami į sceną ir spektaklio lėlės su jais pabendrauja. Įteikiame jiems nors mažytę dovanėlę. Vaikams tai būna labai įspūdinga šventė. Viena tokių

gimtadienių rėmėjų yra Suomijos „Valio ledai!“ firma. Taip pat mes sugebėjome teatro kiemo sodelyje įsirengti kavinaite. Čia žmonės susirenka, prie kavos puodelio pabendrauja, pasišneka. Šioje kavinaite taip pat būna švenčiami privatesni gimtadieniai, o jau pakviesti aktoriai specialiai jiems atlieka programėlę su lėlėmis. Dar yra tokia labdaringa akcija – „Šypsena palatoje“. Aktoriai, su kuklesnėmis programom, išvažiuoja į ligonines.

– Ar šis teatras yra valstybinis?

– Taip, šis teatras yra valstybinis, bet valstybė mums duoda tik 50%, o 20% mes patys užsidirbame. Ir tas nėra lengva, nes ekonominė padėtis dabar yra sunki, tas atsiliepia ir į žmonių abejingumą, pasyvumą. Pagaliau kultūros stoka irgi labai atsiliepia. Kiekvienam naujam spektakliui ieškome konkretaus rėmėjo. Šį sezoną pradėsime repetuoti „Buratino nuotykius“, tai jau turime rėmėją, net ir naujametiniam spektakliui, atrod, kad jau turime. Taip, kad aš drąsus ir žinau, kad bent du spektakliai išeis.

– Ar turite savo režisierių, ar kiekvienam spektakliui kviečiate kitą?

– Turime vieną nuolatinį režisierių, bet jis stato 2 spektaklius per metus. Jis prižiūri kitus spektaklius ir jo darbo krūvis yra pakankamas. Turime kvesti du režisierius. O dailininko visai neturime. Tad kviečiame kiekvienam pastatymui dailininką. Kompozitoriaus taip pat neturime. Yra du variantai: užsakyti originalią muziką pas kompozitorių, ar patiems pritaikyti.

– Ar salė būna užpildyta spektaklių metu?

– Salė būna užpildyta maždaug 72%, tai yra didelis respublikos rodiklis, kitų teatrų atžvilgiu. Kauno Muzikinis teatras lankomumo atžvilgiu vadovauja visai Lietuvos respublikai, o mes esame antri.

– Ačiū už pasikalbėjimą. Linkiu Jums sėkmės ir šviesių, kūrybingų metų.

Kalbėjosi Nijolė Nausėdienė

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access

to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lvov, Minsk and VILNIUS, LITHUANIA.

Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okęcie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

New York: 212-869-1074.
Chicago: 312-236-3388.
Los Angeles: 213-934-5151.

Montreal, P.Q.: 514-844-2674.
Toronto, Ont.: 416-236-4242.
Toll-free: 800-223-0593.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

**ELEKTROS
VEDMAI — PATAISYMAI**
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr.
Aukšt. S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3206 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J & S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas,
tel. 708-889-2658.

TAISOME
SKALBIMO IR DŽOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUVUS.
H. Deckys
Tel. 312-685-6824

REAL ESTATE

**GRETT
PARDUODA**
**RE/MAX
REALTORS**
(312) 586-6869
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuteris FAX pagalba
- Nuosavybės įrašavimas veltui
- Perkaime ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuosaida

FOR RENT

Išnuomojamas 3 kamb. paprastas butelis Brighton Parke viename asmeniui. Tel. 312-822-6882

HELP WANTED

Ieškoma vtd. amžiusu moteris padėti material namų ruošoje ir gyventi kartu. Atskiras kambarius su vonia. Kreiptis:
San Francisco,
tel.415-831-2111, vakarais.
Žinutę galite palikti lietuviškai.

ŽEMAITĖ AMERIKOJE

DALIA NORKAITĖ KUČENIENĖ, PH.D.

Julijos Žemaitės-Zymantienės lankymasis šiaipus Atlanto, 1916-1921 metais, jos darbai, kūryba, veikla pristatoma, pasiremiant to laikotarpio periodika, dar neatspausdintais laiškais ir grožinės literatūros palikimu Amerikoje. Žvelgiama į Žemaitę kaip į pirmąją lietuvių rašytoją, klasikę, pergyvenusia egzodą Amerikoje ir šio šimtmečio pradžioje pirmąją aprašiusią ateivių praradimą: tėvynės ligę, kalbos dezintegraciją, bei imigrantų nepripažinimą naujame krašte, pirmąją lietuvių feministę Amerikoje, pavojaingą politikę ir naujų viešnių prozoje autorę.

Knyga gaunama DRAUGIE. Kaina — 20 dol. Su persiuntimu — 17 dol. Illinois gyv. prideda State sale tax 1.75 dol.

1996

Šis metas pagalvok pirmą apie kitus.

Pasidžiauk šio žemės grožio.

Pasidžiauk meilės laišku. Pasidžiauk savo gėrybėmis su kitais.

Pradžiugink vaiką. Būk draugiškas svetimam.

Dėkoti Dievui už viską, ką turi, būtų tai mažai ar dideli dalykai.

Sutaukink besiginčijantiems. Švelniai atsakyk klausiančiam.

Aplankyk pamirštą draugą.

Vietoje įtarinėjimo — pasitikėk!

Išleisk, ką palaidėjai. Atsivok laiko.

Pamiršk skundus. Atleisk prieštari. Atsiprašyk už savo klaidas.

Paklausyk! Bandyk kitą suprašti.

Perstarkyk, ar ne per daug reikalauji iš kitų.

Ivertink kitus. Būk švelnus ir malonus.

Pasijuk truputį. Pasijuk daugiam!

Būk vertus pasitikėjimo. Nepamiršk padėkoti!

Melokis už tai, ką. Nuėik į bažnyčią.

Mylėk ir paauk, kad myli. Sakyk — myliu — vėl ir vėl!

Vien tai — tik laisvą gerą darbą įdėję.

Pradėk juos daryti!

Tai paprastos mintys, kurias girdėjai daugelį kartų.

O tačiau jų įtaka — neįmatuojama!

Šis metas tos mintys gali pakisti tavo gyvenimą!

Geriausius linkėjimus siunčia direktoriai, vadovai ir tarnautojai

Standard Federal Bank
for savings

Chicago • Downers Grove • Evanston Park • Hickory Hills • Lombard
Oak Lawn • Orland Park • Palms Heights • Willowbrook

POPIEŽIAUS VIZITĄ PRISIMENANT

Pirmąjį advento savaitgalį, gruodžio 2-3 d., Baltimorėje buvo Šv. Tėvo Jono Pauliaus II vizito, įvykusio prieš porą mėnesių, suvenyrų išpardavimas. Šimtai žmonių rinkosi į Šv. Marijos seminariją, kur buvo išdėlioti vizito metu neparduotieji suvenyrai: vizito ženkleliai, kavos puodukai, kepurės, marškiniai, beisbolo stiliaus švarkai, knygos, vaizduojančios nuotraukas (darytos Vatikano fotografo). Visa tai buvo atžymėta vizito logo ženklu. Suvenyrų pardavimas vizito metu buvo gerokai suvaržytas griežtų saugumo taisyklių. Savaitgalio verslas buvo sėkmingesnis, negu tikėtasi.

Spalio 29 d. Baltimorės arkivyskupas kardinolas Keeler pranešė, kad arkivyskupijos katalikiškos mokyklos yra pilnos ir yra ne mažiau kaip 2,500 laukiančiųjų sąrašas. Arkivyskupijoje nėra klausimo ar statyti mokyklas. Arkivyskupija svarsto tik kur, kada ir kokią mokyklą statyti. Be to, svarstoma šalia pradžios mokyklų pastatyti ir bent 2-3 aukštesnias mokyklas. Arkivyskupas neabejoja, kad tėvai ir Bažnyčia sutelks reikalingas pinigų sumas. Katalikiškų mokyklų mokinių skaičius dideja nuo 1990 m. Jas dabar lanko 34,605 mokiniai. Numatoma, kad mokinių skaičius didės dar bent iki 2015 m. Reikia manyti, jog prie šios vizijos žymiai prisidėjo ir popiežiaus apaštališkos vizitos, kuris sukėlė dvasinio optimizmo, teikiantį pozityvius pasitikėjimo ateitimi.

Trumpai susipažinkime su dabartiniu Kristaus vietininku. Jonas Paulius II gimė 1920 m. gegužės 18 d., Wadowice, Lenkija. Krikštytas Karol Josef vardu. Jo tėvas Karol Wojtyła (1879-1941) buvo liejyklos darbininkas, vėliau administracijos pareigūnas 12-tam pestininkų pulke. Motina Emilia Kaczorowska — Emilija Kačaruskaitė (?), lietuvaitė (1884-1929), buvo mokytoja, mirė gimdydama negyva dukterį, kai Karolis buvo 9 metų. Vyresnysis brolis Edmundas mirė 1932 m. Bielske nuo skarlatinos, kuria jis užsikrėtė nuo ligonio, atlikdamas gydytojo praktiką.

Būsimoji popiežiaus jaunystė buvo skirta studijoms, darbui ir sportui. Jis buvo futbolo komandos vartininkas, drąsus plaukikas, gabus studentas, studentų draugijos pirmininkas, aktorius ir režisierius. Svajoto studijuoti literatūrą ir tapti profesionaliu aktorium. 1937 m. su tėvu jis persikėlė į Krokuvą, kur studijavo filosofiją Jagailos universitete. Jis taip pat įstojo į eksperimentinę teatro grupę, kuri pabrėžė dramatinės kalbos grožį. Draugo paveiktas, įsijungė ir į „Gyvojo rožinio“

maldos grupę. Nacių okupacijos metu, kai universitetas ir teatro grupė buvo uždaryti, jis studijavo ir vaidino slapta.

1942 m. Karolis Wojtyła įstojo į kunigų seminariją ir pradėjo studijuoti teologiją. Dirbo naktimis, nes tai padėjo jam išvengti įkalinimo ar deportacijos. Jis padėjo žydams slapstytis nuo nacių, o dėl to ir jis pats turėjo slapstytis kard. Sapiegos namuose. Seminariją baigė pasibaigus karui ir 1946 m. lapkričio 1 d. buvo išvestas kunigu. Tada kard. Sapiega tolimesnėms studijoms jį pasiuntė į Anglijos universitetą ir už tezę „Max Scheler etikos sistema“ jis gavo teologijos daktaro laipsnį. Be to, jis buvo studentų kapelionu ir fakulteto nariu iki 1949 m. komunistų valdžia uždarė Teologijos fakultetą.

Tada kun. Wojtyła tapo moralinės teologijos profesorium Krokuvos didžiojoje seminarijoje. Bet 1954 m. jis gavo paskyrimą būti etikos profesorium Liublino katalikų universitete. O 1958 m. vasarą jis buvo paskirtas Krokuvos vyskupu pagalbininku. Tais pat metais jis buvo priimtas į Lenkijos mokslų akademiją. Krokuvos vyskupiją jis perėmė 1962 m. kaip kapituliarinis vikaras. Tik po 2 metų komunistinė valdžia pagaliau sutiko, kad jis būtų paskirtas Krokuvos arkivyskupu.

Arkivysk. Wojtyła, nepaisant komunistinės valdžios įvairių draudimų ir trukdymų, sėkmingai steigė naujas parapijas, organizavo naujas programas, aktyviai dalyvavo Vatikano II visuotiniame vyskupų sinode ir kelse kongregacijose. Dažnai lankėsi Romoje. Popiežiaus Paulius VI, kuris pakėlė jį kardinolu 1967 m., netrukus pasikvietė kard. Wojtylą būti popiežiaus teologiniu ir dvasiniu patarėju. Tuo laiku jis pradėjo vis dažniau lankytis po įvairius pasaulio kraštus ir miestus. Dalyvavo tarptautiniuose eucharistiniuose kongresuose.

Šv. Petro 263-ju įpėdiniu kardinolas Karolis Wojtyła buvo išrinktas 1978 m. spalio 16 d. Pasivadinęs Jono Pauliaus II vardu, naujasis popiežius veikia pasauliniu mastu. Jo gausūs vizitai po visus pasaulio kontinentus paliečia milijonus žmonių, tuo būdu jis turi įtakos pasaulio istorijos kaitai. Kaip žinia, ir savo motinos kraštui jis

yra parodęs daug širdies, ypač savo apsilankymu Lietuvoje. Aukštoje Vatikano tarnyboje buvo paskirti lietuviai arkivysk. P. Marcinkus, arkivysk. A. J. Bačkis. Diplomatinėje tarnyboje iki šiol tebėra arkivysk. J. V. Bulaitis. Popiežiaus parodė palankumo Lietuvai šiais moderniaisiais laikais paskirdamas kardinolu arkivysk. V. Sladkevičių.

Savo apaštališkojo vizito metu šv. Tėvas šv. Mišias atlaikė ir pamokslą pasakė Baltimorės Orioles beisbolo stadione. Koncelebrantų tarpe buvo ir Baltimorės lietuvių kapelionas kun. K. Pugevičius. Stadione buvo ir ribotas skaičius šv. Alfonso lietuvių parapijos narių. Parado metu popiežius lydojo per tūkstantis jaunimo. Jų tarpe buvo Krivonių ir Zajančauskų jaunoji karta.

Pietus popiežius valgė arkivyskupo „sriubos“ virtuvėje drauge su apie 20 Baltimorės benamų. Arkivyskupija kasdien pamaitina apie 700 vargšų. Po trumpo poilsio popiežius apsilankė ir pasimeldė Amerikos seniausioje katedroje, dabar bazilikoje.

Vakare buvo popiežiaus susitikimas su Baltimorės bei Marylando visuomene ir kitų religinių bendruomenių atstovais Baltimorės naujojoje katedroje. Baltimorės arkivysk. kard. Keeler, kreipdamasis į šv. Tėvą pažymėjo, kad džiaugsmas, kurį jis atnešė į Baltimorę, yra dvasinis išsidiegimas, kurio mes visi šiandien esame paveikti.

Šv. Tėvas savo paskutiniame programiniame žodyje prisiminė religines laisvės sąjūdį, kuris prasidėjo kaip tik čia, Baltimorėje. Dabartinių laikų eumeninis sąjūdis yra to religinės laisvės apraška. Katalikų Bažnyčia yra pasiryžusi palaikyti gerus santykius su žydais, musulmonais ir visomis kitomis krikščionių bendruomenėmis.

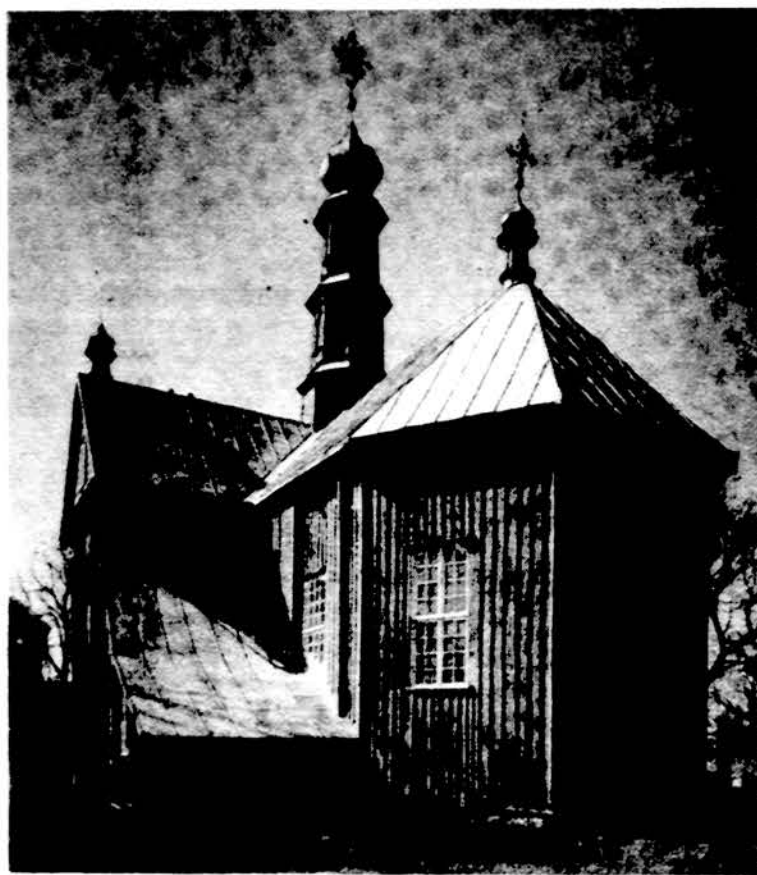
Visi turime kelti moralines vertybes mokyklose ir gyvenime, gerbti žmogų nuo gyvybės pradžios iki mirties. „Telaimina jus visus Dievas! Telaimina Dievas Ameriką!“, baigė savo žodį popiežius Jonas Paulius II.

„Tėve mūsų“ malda buvo baigtas šis susitikimas ir tuo pačiu visos dienos iškilmės. Prieš išvykdamas popiežius dar apsilankė Šv. Marijos seminariją ir apie 9 val. jau buvo aerodrome. Jį išlydėti susirinkusiųjų tarpe buvo ir Jungtinių Amerikos Valstijų viceprez. Al. Gore. Tai buvo istorinė diena Baltimorėje.

Cezaris Surodokus

• Prie Čikagos Meno instituto (Michigan Ave) du bronziniai po 10 pedų aukščio liūtai atidengti 1894 m. balandžio 10 d.

• 1924 m. balandžio 10 d. J. Edgar Hoover tapo FBI viršininku ir tose pareigose išbuvo iki savo mirties 1972 metais.

Vilniaus Šv. Arkangelo Rapolo bažnyčia — baroko architektūros paminklas.

KUR SUSIBĖGA VISI KELIAI

Ramybė ir taika Antanui Masioniui, iš Dzūkijos kilusiam pedagogui. Amžiną taiką, amžiną ramybę visišką Viešpaties malonėje. Jis 1995.10.16 atsisveikino gyvuosius.

Kas gali tarti, kad gerai save pažįsta, turi būti drąsus ir laimingas. Mažai tokių yra. Tai ar galima kieno nors vidų skaityti iš pašalies? Visi esame žmonės, bet sielose neįsijamės skirtingus įrašus.

A. Masionį pažinojau tik vėliausia jo gyvenimo ketvirty, nors abu atėjome iš Dzūkijos, „tarpu plačiųjų Lietuvos girių, tarpu aukštųjų jos šilėlių“ (Krėvė). Gal apie dešimtmetį, paskutini, kai jis atsikėlė Philadelphia arčiau duktės Teresės šeimos, tekdamas jį dažnai sutikti. Aukštas ir tvarkingas, švarus ir skaisčius, protingas ir patrauklios minties, — mielas, visada gerai nusiteikęs. Neteko jo matyti ginčuose dalyvaujant. Kai jam pasidarė sunkoka vaikščioti, pajukavo: „Kaimynui nupjovė koją, nes joje slėpėsi liga. Man gydytojai sako, kad vaikščiojimo bėda ateina iš galvos centrų. Ar manai, kad man galvą nupjauš?“

Gimė 1909.02.08 Diržių km., prie Leipalingio, knygnešio šeimoje. Leipalingio progimnazija, Marijampolės marijonų gimnazija, Vytauto Didžiojo universiteto teologijos fakultetas (germanistika, lotynų kalba, pedagogika ir filosofija) — tai toks A. Masionio pasirodymas gyvenimui. O tada mokyklos, mokyklos. Ir gimnazijų mokytojas, ir jų direktorius Lietuvoje, Vokietijoje. JAV svetimų kalbų mokytojas aukštesniojoje mokykloje, Persono liutuanistinėje mokykloje. Universiteto programoje įsteigė seminarą apie Lietuvą ir iš jo išugdė ištisą

klubą, apjungiantį lietuvių kilmės ir lietuviams pritariančius žmones.

Tai pagrindinis kelias, kuriame ruošiasi ir kuriam darbuotasi. O šalia jo ejo kitas, lygiagretus, niekada nesustojęs, visuomenės rūpesčių vieškelis. Nuo jaunystės darbas su ateitininkais, už tai poras mėnesių įkalinimas, bendradarbiavimas spaudoje, daugiausia katalikiškoje; JAV LB Švietimo tarybos narys; 1959-61 ALRK federacijos pirmininkas; kritišku laikotarpiu Persono lietuvių parapijos didysis ramtis. Jo rūpesčių parapija išliko ir iki šiandien yra gyva. Svarbus A. Masionio darbas yra „Ateitininkų dvasia nepalūžo“, 1992 m. „Ateities“ išleista knyga, pasakojanti apie neologiską tautininkų administracijos ideologinį jaunimo varžymą.

Ramybė ir taika Antanui Masioniui, po Pirmojo pasaulinio karo nepriklausomybę atgavusioje Lietuvoje brendusiam, gyvenimui pasirususiam ir pačiu gražiausiu savo gyvenimo laikotarpiu Lietuvai dirbusiam. Jis su a.a. žmona išaugino lietuviškiems reikalingus daug aukojusias dukras, Teresę Gecięnę Philadelphiaje ir Danguolę Navickienę Kalifornijoje. Liko žentai, vaikai, dukraitės.

Laikas, niekada mūsų nepasiklausdamas, keičia žmonių kartas. Visagaliai besijaučią jaunuoliai tampa seniais ir nesuigauja, kaip tai galėjo įvykti. O tada tautos sudėstosi neišvengiamai pabaiga.

A. A. Antanas Masionis, gražiai vykęs lemties įpareigojimus, išvyko amžinojo būtin, kur susibėga visi ir visų keliai. Juk net lygiagrečios tiesės begalybėje susitinka.

V. Volertas

A.†A.

ANTANINAI SUŽIEDĖLIENEI

buvusio Ateitininkų Federacijos Vado a.a. prof. dr. Simo Sužiedėlio žmonai mirus, reiškiamė gilią užuojautą sūnams VYTAUTUI, dr. ANTANUI, ELIGIJUI, REMIGIJUI, dr. SAULIUI ir jų šeimoms, broliui PETRUI KLORIUI su šeima ir visiems artimiesiems.

Clevelando ateitininkai

PADĖKA

Dėkoju dr. Žibutei Zaprackas-Knepper, 166 E. Superior St., Suite 402, Chicago, IL už nuodugną mano akių apžiūrą. Gydytojai atsisakius priimti honorarą, gautus pinigų iš draudimų įstaigų skiriu „Lietuvos Vaikų vilties“ labdaros organizacijai.

Dėkingas
Jonas Švaras

DRAUGAS, trečiadienis, 1996 m. sausio mėn. 3 d.

5

• 1945 m. lapkričio 20 d. Niurnberge, Vokietijoje, prasi-
dėjo 24 nacių, II pasaulinio karo
nusikaltėlių, teisimas.

• 1845 m. rugsejo 23 suorga-
nizuota pirmoji Amerikoje beis-
bolo komanda — Knickerbocker
Club of New York.

• 1867 m. spalio 18 d. JAV
oficialiai perėmė Aliaską iš
Rusijos.

• Didžioji užtvanka, dabar
žinoma Hoover Dam vardu, pra-
dėjo veikti 1936 m. rugsejo 7 d.
(tuomet vadinosi Boulder Dam).

Aukščiausias Viešpats didžiausiam savo Gailestingume
pasišaukė namo savo tarną

A.†A.

PRANAŠ SIDZIKAUSKĄ

Gyveno Glendale, California, anksčiau Čikagoje.
Mirė 1995 m. gruodžio 18 d., sulaukęs 94 metų. Gimė
Lietuvoje, Šiaudinėje, Šakių apskrityje. Amerikoje išgyveno
46 metus.

Nuliūdę liko: duktė Aldona Kudirkienė ir jos vyras Ar-
vydas, anūkai Andrius, Paulius, Romas ir Audra, bei kiti
giminės Čikagoje, New Yorke, Prancūzijoje ir Lietuvoje.

Velionis buvo charge d'affaires Lietuvos pasiuntinybėje
Prahoje, Čekoslovakijoje.

A.a. Pranas Sidzikauskas buvo palaidotas Forest Lawn
kapinėse Glendale, California.

Nuoširdžiai prašome draugus ir pažįstamus už jį
pasimelsti.

Nuliūdusi duktė su šeima.

1995 m. gruodžio 23 d. rytą mirė skulptorė, keramikė ir
tapytoja

A.†A.

HELENA ŽEBRAUSKAITĖ WEIR,

sulaukusi 75 m. amžiaus.

Gyveno, kūrė ir mirė Kanadoje, Perry Sound vietovėje. I
Kanadą atvyko 1949 m. iš Uchte stovyklos Vokietijoje.

Gimė Lietuvoje, Lampėdžių kaime, Raudondvario valsčiu-
je prie Kauno.

Baigė mergaičių gimnaziją Kaune ir studijavo Pritaikomo
Meno mokyklą Kaune, vėliau Dusseldorfe, Vokietijoje ir To-
ronto, Kanadoje.

Ištekėjo už kandeliečio menininko Albert Weir ir užaugino
tris dukras, kurios taip pat turi meniškų gabumų.

Liko JAV brolis Jonas ir brolienė Juzė Žebrauskai Čika-
goje ir jų dukros Lydija ir Kristina, gyv. N. Carolina. Lietu-
voje seserys: Klara Miceckienė ir Monika Motiejūnienė su
šeimomis.

Nuliūdę dukters, brolis su šeimomis.

A.†A.

Ltn. VLADAS DARAS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1995 m. gruodžio 31 d., 4 val. ryto, sulaukęs 83 metų.

Gimė Lietuvoje, Panevėžyje. Amerikoje išgyveno 47 m.

Nuliūdę liko: žmona Danutė Balčiūtė, daug dukterėčių,
sūnėnų ir kitų giminų.

Velionis buvo tėvas a.a. Laimutės Marijos.

Priklausė Panevėžiečių klubui, Dzūkų draugijai.

Velionis buvo pašarvotas antradienį, sausio 2 d. nuo 2 iki
8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, sausio 3 d. Iš laidojimo namų
10 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos
bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10:30 val. ryto gedulingos
šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas
Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus
dalyvauti šiose laidojimuose.

Nuliūdusi žmona ir giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus.

A.†A.

MONIKA CICĖNIENĖ Lazdauskaitė

Anksčiau gyveno Chicagoje, Princeton, IL ir paskutiniu
laiku Phoenix, AZ. Mirė 1995 m. gruodžio 30 d., 7:30 val. ryto,

sulaukusi 90 m. Gimė 1905 m. balandžio 1 d. Jurbarko,
Lietuvoje ir Amerikoje išgyveno 46 m.

Nuliūdę liko: duktė Birutė Donovan; anūkai Michael,
Luara ir George su šeima; sūnūs Vytautas, marti Deonne ir
anūkas Jason; Kęstutis, marti Zita ir anūkai Ingrida ir
Raimundas.

Laidotuvės buvo privačios, Phoenix, AZ.

Nuliūdę: duktė, sūnūs, marčios, anūkai ir kiti giminės.

A.†A.

VIRGINIJAI BEKERIENEI

Bogota, Kolumbijoje mirus, brolių VYTAUTĄ ZELENĮ
ir šeimą bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučia
ir kartu liūdi

Los Angeles Dramos Sambūris

Lietuvoje rugpjūto 9 d. ir naktį prie Kryžių Kalno netoli Šiaulių Lietuvos jaunimas bendravo su Šv. Tėvu televizijos
tiltu, kuria juos jungė su juo ir su pasaulio katalikišku jaunimu, susirinkusiu Loreto mieste Italijoje.

Nuotr. Prano Abelkio

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Ir čia visuomeninės veiklos dalis... Brighton Parko LB apylinkės valdybos pirm. Salomėja Dauilienė talkina virtuvėje vieno LB renginio metu.

Gruodžio mėn. pradžioj IP-SA International, Ltd. direktoriai, grįždami iš Lietuvos, atsižvelgė Tremtinių grįžimo fondo dovana Amerikoje gyvenantiems tautiečiams už parodytą nuolatinį dėmesį bei suteiktą paramą Tremtinių grįžimo fondui. Ta dovana – tai reta, brangi, 1.000 psl. knyga-sąrašas 1941 m. išstremtų lietuvių ir informacija, kas su jais nutiko, pasiremiant oficialiais bei kitais dokumentais. Ši Lietuvos genocido dokumentų broliai šleniai perdavė Lietuvių kultūros muziejui, esančiam Pasaulio lietuvių centre, Lemonte (apatiniam pastato aukšte, po bažnyčia). Knyga gali pamatyti visi, kurie nori susitikti ar pasitrinti, kas nutiko jų gimines, draugus, pažįstamus, išstremtus į Sibirą 1941 m. birželio mėn. Pasinaudokite proga.

Antanas ir Ona Juodvalčiai nuo š.m. pradžios persikėlė į naują vietą. Dabartinis jų adresas yra: 8608 S. Sayre Ave., Burbank, IL 60459; tel. 708-233-1103.

Kūčių vakarienės metu nesantiems prisiminti uždega žvakę P. Šapalas, stebint programos vedėją D. Šleniėnė. Kūčias ruošė pasaulio lietuvių centro renginių komitetas gruodžio 15 d.

x **TRANSPAK** įstaiga **LE-MONTE** veikia savaitgaliais: penkt. 3 v. p.p. – 7 v.v.; šešt. ir sekmd. 8:30 v.r. – 2 v. p.p. Transpak tel. Lemonte: 708-257-0497.

(sk)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teisė

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel.: 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą

x **Frank J. ir Patricia Bobbin**, Springfield, MA globoja našlaidi Lietuvoje. Pratešdami globą kitiems metams atsiuntė \$150. Dėkojame! Lietuvos Našlaidžių globos" komitetas.

(sk)

x **Marilyn A. Downes**, Doylestown, PA, **James O'Neil**, Phoenix, AZ, globoja po našlaidi Lietuvoje. Kiekvienas, pratešdamas metinę globą kitiems metams, atsiuntė po \$150. Globojams dėkojame! „Lietuvos Našlaidžių globos" komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

(sk)

x **TRANSPAK praneša**: „Pirmieji lietuviški popieriniai pinigai buvo išleisti tuoj po Kociuškos sukilimo. Jis įvyko 1794 metais". Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. **TRANSPAK**, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772.

(sk)

KŪČIOS „SEKLYČIOJE“

Metams einant prie pabaigos, prisimenam ir Kristaus gimimo dieną – šv. Kalėdų šventes. Jau nuo senų senovės lietuviai turi paskyrę vieną vakarą prieš Bernelių Mišias – vadinamą kūčiomis. Kūčios – tai paskutinė pasnisko diena, besibaigiant Adventui. Prieškalėdiniam vakarui paminėti daugelis organizacijų rengia Kūčių valgių stalą.

„Seklyčia“ taip pat turėjo tradicines Kūčias. Ši įstaiga aptarnauja daug į ją besikreipiančių mūsų tautiečių, kurie kartais neturi galimybės valgyti vakarienės artėjant šv. Kalėdoms. „Seklyčia“, suprasdama pavienių asmenų norus būti kartu, surengė Kūčias porą dienų anksčiau.

Nors yra kalbama, kad toks vakaras turėtų būti ruošiamas tik šv. Kalėdų išvakarėse, bet, turint omenyje daug organizacijų ir daug pasirušimo rūpesčių prieš šventes, neįmanoma skirti tik vieną vakarą šių tradicijų paminėjimui.

Nors šaltis ir „poškinio“ kiemy tvoras, bet vyresnieji mūsų tautiečiai rinkosi būriais ir užpildė „Seklyčios“ salę.

LB Socialinio skyriaus vedėja, Birutė Jasaitienė pasidžiaugė gausiai susirinkusiais dalyviais, nepabūgusiais šiaurinio vėjo išdaigų.

Ji priminė, kad tik lietuviškų tradicijų sekimas išlaiko ir lietuviybę. Prieš pradedant Kūčių vakariene, „Vaikų žilutės“ mergaitės – Rūta ir Regina, uždegė žvakes, o B. Jasaitienė pakvietė Marquette Parko Lietuvių parapijos kleboną kun. Joną Kuzinską sukalbėti maldą prieš vakariene. Kun. J. Kuzinską sukalbėjo palaiminimo maldą ir paprašė Dievo palaiminimo susirinkusiems, visus „pakrapijo“ šventu vandeniu, pabrėždamas, kad laukiame Kristaus gimimo šventės atėjimo. Buvo gera, kad kunigas laimina dėvintis bažnytinį rūbą ir panaudoja šventintą vandenį, esant gauseniai dalyvių skaičiui.

Po palaiminimo dalyviai ragavo Kūčių valgius, laukdami ir dalindamiesi kalėdačiais, ir kartu linkėdami vieni kitiems linksmų, sveikų ir Dievo palaimintų ateinančių švenčių.

Po vakarienos tolimesnės programos vedimą perėmė Elena Sirutienė ir padėkdamas eilėraštį, skirtą šv. Kalėdų šventei. Pasirodo, kad E. Sirutienė turi gabumų įvairiose srityse ir yra sukūrusi nemažą eilėraščių.

Kūčioms ir Kalėdoms pritaikytas giesmes pravedė muzikos mokytoja Dalia Gedvilienė, atvykusi iš Marijampolės ir šiuo metu yra įsijungusi į Jaunimo centre veikiančią lituanistinę mokyklą. Jai talkino dukrelė Agnė ir sūnelis Karolis. Giesmių programa buvo atlikta pasižvelgiant, nukėlus dalyvių į dvasinį ir meilės pasaulį, primenant, kad žmonės ne vien duona yra gyvi.

Išradinėjusi Elena Sirutienė pasidžiaugė šventiškai praėjusiu vakaru, o programos atlikėjams, be „katučių“, dar buvo įteikta gėlių.

Dalyviai, išreiškė padėką Socialinio skyriaus darbuotojams.

Ant. Pauzuolis

Jūrų šaulių kuopa „Klaipėda“ (Cicero, IL) per kuopos vadą Juozą Mikulį „Draugui“ atsiuntė 100 dol. auką. Esame labai dėkingi už paramą ir linkime laimingų Naujųjų metų!

x **Vaida T. Trimakienė**, Westlake, OH atsiuntė \$150 ir nori globoti našlaidi Lietuvoje. Našlaidžio vardu dėkojame! „Lietuvos Našlaidžių globos" komitetas.

(sk)

Redaguoja J. Piacas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

GRAŽIOJI ŽVAIGŽDĖ

(Kalėdų pasaka)
(Tėsinys)

Marijos mama svajingai žiūrėjo į gražiąją žvaigždę. Ir jos siela prisipildė džiaugsmu ir laime.

– Taip, brangioji, tu gali eiti, bet būk atsargi, – mama pasakė Marijai maloniu balsu.

– Aš mielai eisiu su tavim kartu, bet kas nors turi likti užvežioje prie svečių.

Marija greitai apsirengė. Pasiėmė anglinį pieštuką, popieriaus ir įsido į savo rankinuką. Pabučiavo mamą, pasakė „iki pasimatymo“ ir linksma išbėgo pro duris laukan.

Marija saugojo žvaigždę ir skubėjo į Betliejų. Pakelyje prie jos prisijungė artimųjų laukų piemenys. Jie taip pat ėjo pamatyti naujagimio karaliaus. Jiems pasirodė Dievo angelas ir pasakė, kur Jį galima rasti.

Pagaliam Marija pamatė žvaigždę šviečiančią virš tvartelio Betliejuje. Dūrys buvo atviros ir daug žmonių stovėjo lauke ir žiūrėjo į vidų.

– Nejaugi čia yra gimimo vieta mažojo karaliaus? – Marija paklausė savęs.

Mergaitė greit pasidarė pro žmones keliai ir atsistojo visų priekyje. Ji pamatė jauną moterį, laikantią savo rankose gražų vaikelį. Tai buvo Kūdikelis Jėzus. Marija šypsojosi.

– Šis gražus kūdikėlis yra naujagimis karalius, – pašnibž-

GALVOSŪKIO NR. 46
ATSAKYMAS

Be šviesos mes negalėtume nieko matyti aplink mus. Kas iš tikrųjų yra šviesa, mes nežinome.

Mes žinome, kad šviesa yra energijos šaltinis. Jos greitis išmatuotas ir visi veikimo būdai mums žinomi. Mes žinome, kad balta šviesa nėra speciali šviesos rūšis, bet yra spalvų mišinys, vadinamas spektru. Taip pat žinome, kad spalva nėra matoma daikte, bet šviesoje, pvz.: Gabalas žalia popieriaus atrodo žalias dėl to, kad jis sugeria visas spalvas, išskyrus žalią, kuri atsispindi akyse.

Saulės šviesa yra ir energija. Karšti saulės spinduliai, perėję per iškila stiklą, gali sukelti gaisrą. Šviesa ir karštis atsimaša nuo baltos medžiagos ir susigeria juodoje medžiagoje. Todėl mes sakome, kad šviesūs drabužiai yra vėsesni už tamsius.

Bet kas iš tikrųjų yra šviesa? Pirmas, kuris mėgino į šį klausimą atsakyti, buvo Isaacas Newton. Jis tikėjo, kad šviesa yra sudaryta iš mažų kūnelių (corpuscles), lyg ir plonos kulkos, kurios šaunamos iš šviesos šaltinio. Kitas mokslininkas Huygensas kitaip aiškino šviesą, tai bangų teorija. Šviesa teka impulsais, bangomis. Panašiai, kaip akmuo įmestas į vandenį, sudaro aplinkui bangas.

Ar šviesa yra mažos kulkos, ar bangos, arti 150 metų diskutavo mokslo žmonės. Bangų teorija buvo labiau tikima. Kaip mokslas šandien galvoja apie šviesą? Tuo tarpu abu būdai pripažįstami, bet tikro pasitenkinimo dar nėra toms dviem teorijoms. Šviesa yra elektromagnetinių bangų dalis, kuri paveikia mūsų akies tinklainę ir mes gauname spektro spalvų arba jų mišinių išpūdį.

Fėrnės
ŽVAIGŽDUTĖ

Išleistas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Lietuvių gyvūnos, kol į lietuviškas mokyklas šėttadienų rytais rinksis lietuviukai. Čia šeštadienio rytas šių mokslo metų pradžioje prie Jaunimo centro, Čikagoje.

Nuotr. V. Žukausko

domis pratarė Marija, pati sau.
(Bus daugiau)

MEDINIO ANTINO
NUOTYKIAI

Aš gimiau fabrike. Buvau geltonas ir medinis. Mane įdėjo į dėžę su kitomis medinėmis antimis. Paskui mus padėjo į lentyną krautuvėje. Vieną dieną į krautuvę atėjo mažas berniukas ir mane nupirko. Nusinėse mane į pajūrį. Aš pradėjau su juo plaukti. Staiga atėjo didelė banga ir viskas įvyko taip greit, kad aš net nežinojau, kas iš tikrųjų atsitiko. Aš pasilikau jū-

roje. Po kelių dienų aš pamaciau žemę, kur kitas berniukas mane pasiėmė.

Julija Slavikaite,
Baltimorės Karaliaus
Mindaugo lit. m-los mokinė
(„Mūsų žinios“)

IŠ STOVYKLOS
GYVENIMO

Ketvirtadienis

Ketvirtadienį pradėjome mąkstą. Pasimanžstinę ėjome valgyti riestainių. Pirmą užsiėmimą pradėjome menu, o vėliau sportavome. Sporto metu mes žaidėme „baseball“ ir futbolą. Paskutinis užsiėmimas buvo pasikalbėjimas su kunigu. Buvo labai smagu ir juokinga.

Vytautas Dailidė ir
Paulius Mikaila, 5 būr.
(JAS vasaros stovykla Dainavoje 1995 m. liepos mėn. 9-22 d.)

GALVOSŪKIS NR. 68

Iš 24 vienodo ilgio pagaliukų sudarykite 8 kvadratėlius.
(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 69.

Lydišios mėgstamiausias dalykas mokykloje buvo muzika. Ji moko groti keliais instrumentais mokyklos orkestre. Sporto mokytojas, vyresnio amžiaus viengungis, kartą sutikęs Lydišą pasakė: „Aš turiu namuose gražių muzikos plokštelių, ateik kurią dieną pas mane, aš tau pagrosiu“. Lydiša žinojo, kad be mamos leidimo nė į vienus namus negalėjo viena eiti, todėl pasakė sporto mokytojui, kad negali ateiti. Sporto mokytojas tada sakė: „Tegul bus tarp mūsų paslaptis. Tu nesakysi mamai ir mama nežinos, kad buvai pas mane“. Lydiša žinojo, kad tarp suaugusių ir vaikų negali būti paslapties, todėl dar kartą tam mokytojui pasakė, kad be mamos leidimo neis pas jį. Kaip jūs pasieltumėte panašiu pakvietimu?
(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 70

Vyresnieji sprendėjai, pasinaudoję informacine medžiaga, atsakykite į šiuos klausimus: 1. Kurios valstybės ar kraštai turi ryšio su Dunojaus upe, išvardykite juos? 2. Kuris iš šių generolų ilgiausią gyvenę: voikietis E. Rommel'is ar amerikietis G. Patton'as? 3. Kodėl saulė yra raudonos spalvos, kai ji rytą teka arba vakare leidžiasi? 4. Žemės ploto atžvilgiu kas didesnė: Pietų ar Šiaurės Amerika? 5. Kurios valstybės žmonės 1994 metais dovanojo Vilniaus lietuvių evangelikų liuteronų bažnyčiai naują varpą? Į visus klausimus teisingai ir išsamiai atsakę gaus 10 taškų, o už trumpus ir apytikrius atsakymus – tik 5 taškus. Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis.

GALVOSŪKIO NR. 47
ATSAKYMAS

Žiūrėkite sprendimus:

$$\begin{aligned} 4 \times 4 : 4 : 4 &= 1 \\ 4 + 4 : 4 &= 2 \\ 4 \times 4 - 4 : 4 &= 3 \\ 4 - 4 \times 4 + 4 &= 4 \\ 4 \times 4 + 4 : 4 &= 5 \\ 4 + 4 : 4 + 4 &= 6 \\ 44 : 4 - 4 &= 7 \\ 4 \times 4 : 4 + 4 &= 8 \end{aligned}$$

GALVOSŪKIO NR. 48
ATSAKYMAS

Paukštėlio laiškas:

„Man nereikia kepurės, bet už maistą aš jums būsiu dėkingas“.
Paukštėlis.

GALVOSŪKIO NR. 50
ATSAKYMAI

1. Krekenava yra Lietuvos miestelis tarp Panevėžio ir Kėdainių, prie Nevėžio upės. Krekenos yra veršiuko laukiančios karvės pienas ir veršiuko maitinimo laikotarpio pienas. Krekėti – reikšti tiršti, krešėti. Krekulas – sukrekęs kraujo arba pieno gabalėlis. Krekėsiai – drebučiai. 2. Rasputinas mirė 43 ar 44 metų amžiaus. (The American Peoples Enc. 16-514, Chicago, 1953; E. Brit. 18-1175, Chicago, 1968). 3. Molekulės nustoja judėjusios prie absoliutaus šaltio, – 273 laipsnių Celsijaus. (L.E. 19-152, Boston, 1959; 31-34, Boston, 1964). 4. Aukščiausia jūros audros banga yra buvusi 34 metrų arba 111 pėdų aukščio. (Kingfisher's „1000 facts about the Earth“, psl. 21, New York, 1992). 5. Lietuvoje alyvos pradeda žydėti antroje gegužės mėnesio pusėje, o Švedijoje – pirmoje birželio mėn. pusėje. (L.E. 6-205, Boston, 1955).

GALVOSŪKIS NR. 66

(Žiūrėkite piešinėlį)

Čia yra nebaigtos piešti 3 žvaigždės. Jas užbaikite ir atsiųskite piešinėlius.
(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 67

(Žiūrėkite piešinėlį)

Berniukas ant lazdelės turi pririšęs 5 virvutes, kurių viena siekia dovanų ryšulėlį. Kuri iš tų 5 virvūčių pasiekia dovanėlę?
(5 taškai)